

**Cyrlometodějské gymnázium a střední odborná
škola pedagogická Brno**

Školní vzdělávací program pro gymnázium

Lux in tenebris

79-41-K/81

poslední aktualizace 31. 8. 2018

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
Předkladatel.....	2
Zřizovatel	2
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
Velikost školy.....	3
Vybavení školy	3
Charakteristika pedagogického sboru.....	4
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	4
Spolupráce s dalšími subjekty	4
Charakteristika žáků	4
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	5
Zaměření gymnázia.....	5
Profil absolventa	5
Organizace přijímacího řízení	5
Organizace maturitní zkoušky	6
Výchovné a vzdělávací strategie školy na nižším gymnáziu.....	6
Výchovné a vzdělávací strategie školy na vyšším gymnáziu	7
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	9
Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu	10
Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu	17
4 UČEBNÍ PLÁN.....	25
Učební plán nižšího gymnázia	26
Učební plán vyššího gymnázia	27
Uplatnění různých organizačních forem	28
Rozdělení obsahů vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce na nižším gymnáziu	29
Rozdělení obsahů vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce na vyšším gymnáziu	31
5 UČEBNÍ OSNOVY	36
Český jazyk a literatura.....	36
Anglický jazyk	41
Německý jazyk, Francouzský jazyk	46
Latina	51
Matematika	52
Informatika	55
Fyzika	57
Chemie	60
Přírodopis, Biologie	64
Laboratoře	69
Zeměpis.....	71
Občanská a prosociální výchova, Základy společenských věd	76
Dějepis.....	82
Tělesná výchova.....	85
Hudební výchova.....	88
Výtvarná výchova	91
Základy ekonomiky	93
Křesťanská výchova	94
Seminář z fyziky	98
Seminář z biologie	100
Seminář z chemie.....	102
Seminář z latiny	104
Seminář z informatiky	105
Společenskovědní seminář.....	106
Seminář z dějepisu	107
Seminář ze zeměpisu	108
Seminář z dějin umění	110
Deskriptivní geometrie	111
Projektové vyučování – mediální výchova	112
Projektové vyučování – rozvojová spolupráce a vzájemná solidarita	114
Projektové vyučování – umělecká tvorba a komunikace	115
Projektové vyučování – multikulturní výchova	116
Projektové vyučování – výchova při mimořádných událostech.....	117
Projektové vyučování – sociálně patologické jevy a sociální vztahy a rizika	118
Projektové vyučování – autodidaxe a profesní orientace.....	120
6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	123
Pravidla hodnocení žáků	123
Autoevaluace školy.....	126

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

název ŠVP: Školní vzdělávací program pro gymnázium
motivační název ŠVP: Lux in tenebris
vzdělávací program: osmiletý
studijní forma vzdělávání: denní
kód oboru: 79-41-K/81

Předkladatel

název školy: Cyrlometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
adresa školy: Lerchova 63, Brno 602 00
kontakty – telefon: +420 543 423 751, e-mail: office@cmgp.cz
web: cmsps.cz
jméno ředitele: Mgr. MgA. et MgA. Štěpán Policer
kontakty – telefon: +420 543 423 755, e-mail: policer@cmgp.cz
IČO: 643 299 84
IZO: 110 012 461
DIČ: CZ-643 299 84
právní forma: školská právnická osoba

Zřizovatel

název: Česká provincie Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje
adresa: Bílého 9, Brno 602 00
IČO: 00406431
kontakty – telefon: +420543 212 067, e-mail: scmbrno@seznam.cz

Školní vzdělávací program je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro nižší gymnázium a Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia pro vyšší gymnázium tvoří celek ze dvou programů, které jsou aktualizovány s datem účinnosti pro každou etapu vzdělávání.

Platnost dokumentu je od 1. 9. 2009

Datum poslední aktualizace 31. 8. 2018

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy

Škola má jednu třídu v každém ročníku gymnázia s osmiletým studijním programem. Kapacita gymnázia je 240 žáků, rozloženo do 8 tříd (prima – oktáva) po 30 žácích. Tato nižší kapacita zajišťuje ve škole rodinnou atmosféru, osobní přístup pedagogů, zamezuje anonymitě žáků, podporuje spolupráci mezi žáky různých ročníků a vytváří předpoklady pro optimální rozvoj osobnosti žáka. Dále má škola 8 tříd pedagogické školy se dvěma paralelními třídami v ročnících se čtyřletým studijním programem (obory: pedagogické lyceum, předškolní a mimoškolní pedagogika) a kapacitou 240 žáků. Ve večerní formě zkráceného studia oboru předškolní a mimoškolní pedagogika ještě 2 třídy s kapacitou 60 žáků.

Vybavení školy

Všechny třídy jsou kmenově umístěny v budově školy na Lerchově 63, Brno. Škola má čtyři podlaží, učebny včetně odborných jsou vybavené počítačem a dataprojektorem, vlastní tělocvičnu a společný venkovní sportovní areál s vedlejší základní školou.

Škola je vybavena odbornými učebnami:

- učebna výtvarné výchovy a učebna pracovního praktika s keramickou a laboratorní pecí;
- učebna dramatické výchovy vybavená divadelním osvětlením, variabilním pódium, audiovizuální technikou, kostýmy a loutkami;
- 2 učebny hudební výchovy s klavírem, sadou Orffových nástrojů a audiotechnikou;
- učebna hry na klavír s šesti elektronickými nástroji pro skupinovou výuku;
- 2 učebny výpočetní techniky, v každé z nich je 16 PC pro studenty, barevná laserová tiskárna, všechna PC jsou zasíťována;
- jazyková učebna vybavena audiovizuální technikou, nástěnnými mapami;
- učebna fyziky s vestavěným zatemněním a stupínkovým uspořádáním pro možnost kvalitní demonstrace ve výuce, vybavená vizualizérem;
- učebna chemie s pracovními stoly s rozvody, digestoří a demonstračním stolem;
- učebna biologie s pracovními laboratorními stoly a demonstračním stolem, didaktickou technikou (mikroskopy), sbírkami, trvalými preparáty, atlasy, klíči, nástěnnými obrazy;
- učebna zeměpisu vybavená nástěnnými mapami;
- učebna dějepisu vybavená interaktivní tabulí, nástěnnými mapami, nástěnnými obrazy z dějin architektury a vlastní knihovnou obsahující prameny, odbornou historickou literaturu, historické atlasy a Ottův slovník naučný;
- učebna dětské literatury vybavená knihovnou literatury pro děti a mládež;
- učebna matematiky vybavená modely.

V učebnách informatiky a na volných počítačích ve třídách, které jsou k dispozici pro samostatnou práci žáků, je stále připojení k internetu nabízené zdarma.

Školní knihovna nabízí základní tituly české i světové beletrie, poezie a dramatu potřebné pro četbu během studia literatury, dále také odbornou literaturu z oblasti psychologie, pedagogiky, speciální a sociální pedagogiky. Jednotlivé předmětové obory mají potom vlastní knihovny s potřebnou odbornou literaturou. Výpůjčky jsou zdarma.

Škola má vlastní kapli, kde jsou pravidelně slouženy školní mše svaté.

Stravování je zajištěno ve školní jídelně, která je samostatným právním subjektem a v budově školy má pronajatou jídelnu.

Sportovní vyžití nabízí standardně vybavená tělocvična, pingpongový stůl pro volný čas, dále ve vnějším areálu hřiště pro základní lehkotletické disciplíny, velké házenkářské a malé asfaltové hřiště na míčové hry.

Pro větší akce je k dispozici variabilně sestavitelné pódium, které je možné nainstalovat v tělocvičně.

Budova školy je v klidné lokalitě Masarykovy čtvrti, je vzdušná, dobře osvětlená. Je kladen důraz na estetickou úpravu vnitřního prostředí školy a vysoký hygienický standard.

V budově jsou automaty na teplé i studené nápoje, dále na drobné pochutiny (včetně varianty zdravé výživy) a kontejnery na pitnou vodu s ohřevem.

Charakteristika pedagogického sboru

Výuka je zabezpečena kvalifikovanými a aprobovanými středoškolskými učiteli. Na škole působí okolo 55 vyučujících, z toho přibližně 10 externistů.

V hodinách anglického, německého i francouzského jazyka vyučuje i rodilý mluvčí. V rámci tělesné výchovy jsou učitelé proškoleni na lyžařské, cykloturistické, vodácké a lezecké aktivity. Na škole působí spirituál, těžiště jeho práce je v podpoře osobnostního rozvoje žáků včetně spirituální dimenze. Škola má dále výchovného poradce, zabývající se problematikou studia i kariérovým poradenstvím vzhledem k pokračování v terciálním vzdělávání. Prevenci rizikového chování koordinuje pracovník prevence.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí. Organizuje studium žáků vyššího gymnázia na gymnáziu Sacré Coeur ve Vídni v Rakousku. Dále na gymnáziu Lycée de la Sauve la Brède ve Francii.

Škola také spolupracuje s Gymnáziem sv. Františka Assiského v Levoči. Pro žáky pedagogické školy organizuje praxe a soutěže ve spolupráci s Ackermann-Gemeinde Stuttgart.

Spolupráce s dalšími subjekty

Při škole je podle zákona 561/2004 Sb. zřízena od 1. 12. 2003 Školská rada umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Při škole působí i spolek Společenství přátel Cyrilometodějské školy, z.s. IČO 266 36 506. Cílem je spolupracovat se školou na realizaci poslání školy, podporovat žáky ze sociálně slabých rodin a nadané žáky, podílet se na organizačním a finančním zajištění mimoškolních a volnočasových aktivit žáků školy.

V rámci prevence sociálně patologických jevů škola spolupracuje s NNO Podané ruce, s Poradenským centrem pro drogové a jiné závislosti Sládkova, s Cenap - poradnou pro ženy a dívky, se školským poradenským zařízením PPP Kohoutova a dále s Policií České republiky Brno.

Škola dlouhodobě při zajišťování rozvoje školy a akcí školy spolupracuje s těmito organizacemi: Biskupství brněnské, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Magistrát města Brna, ÚMČ Brno-střed, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Pedagogicko – psychologická poradna Brno a Křesťanská pedagogicko – psychologická poradna Brno, Masarykova univerzita Brno (PdF, FF), JAMU Brno, Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Teiresias, církevní školy a školská zařízení, Sdružení Česká katolická Charita, Asociace ředitelů církevních škol ČR, Asociace ředitelů pedagogických škol, Asociace ředitelů gymnázií ČR, Asociace aktivních škol.

Charakteristika žáků

Studijní program osmiletého gymnázia je určen pro studijně zaměřené absolventy pátých ročníků základních škol, kteří mají zájem kvalitně se připravit pro další studium na vysokých školách všech směrů a současně komplexně rozvíjet svoji osobnost. Studium je určeno žákům, kteří chtějí objevovat smysl a směr svého života a respektují základní křesťanské hodnoty a křesťanský životní styl.

Podíl žáků na dění ve škole zajišťuje studentský parlament, do nějž si každá třída volí své zástupce. Parlament se pravidelně setkává se zástupci školy.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření gymnázia

Gymnázium poskytuje **všeobecné středoškolské vzdělání**, podle mezinárodní standardní klasifikace sekundárního vzdělávání. Cílem je absolventy **orientovat na budoucí profesní uplatnění**, především **k dalšímu studiu na různých typech vysokých škol a připravit je pro smysluplný život v dynamicky se měnící globální společnosti**.

Hlavním posláním školy je poskytovat **kvalitní vzdělání a formaci zdravé osobnosti, svobodného, samostatného, tvořivého a zodpovědného člověka se zdravým sebevědomím**.

ŠVP je zpracován pro nižší stupeň gymnázia podle RVP ZV, pro vyšší stupeň gymnázia podle RVP G a vyhovuje všem jejich požadavkům. Je zachována **klasická nabídka předmětů** bez jejich integrace, je však kladen velký důraz na provázanost, souvislosti a mezioborové vztahy. Během celého studia je kladen **důraz na vlastní zodpovědnost žáků** za své vzdělání a budoucí úspěšnost při studiu. Výraznou prioritou je **jazyková gramotnost**. Prvním cizím jazykem je jazyk anglický, další cizí jazyk si žák volí od tercie gymnázia z jazyka německého či francouzského. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia ani při přechodu na vyšší stupeň gymnázia není možná.

Dalšími prioritami jsou **informační gramotnost a schopnost logicky řešit situace na základě kritické analýzy problému**.

Výhodou osmiletého studijního programu je možnost **podnítit větší motivaci ke studiu** vzhledem k věku žáků, budovat **trvalejší a hlubší pracovní návyky** a posílit schopnost **adaptace na vyšší nároky**.

Profil absolventa

Absolvent gymnázia je **vybaven znalostmi, dovednostmi a návyky** potřebnými k dalšímu odpovědnému studiu **na různých oborech vysokých škol dle vlastních preferencí**.

Žáci během studia získají **kompetence potřebné pro profesní orientaci a studium na vyšším stupni** vzdělávání, které zahrnují:

- **kritické myšlení,**
- **systematizaci a propojení poznatků utvářejících všeobecný přehled,**
- **práci s více zdroji informací s posouzením jejich validity,**
- **týmovou kooperaci a selfmanagement,**
- **strategické řešení problémů,**
- **vícejazyčné komunikační dovednosti –**
  - **adekvátní prezentace výsledků,**
  - **věcné argumentace a**
  - **kultivované diskuse s respektováním postojů druhých.**

V oblasti osobnostní formace je žák nasměrován k **odpovědnosti, samostatnosti a tvořivosti**, má předpoklady pro vytvoření **pozitivních postojů úcty k životu, svobodě člověka a lidské sounáležitosti**.

Po absolvování kvarty, posledního ročníku povinné školní docházky, jsou žáci vybavováni znalostmi, dovednostmi a návyky, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech. Jsou připravováni k dalšímu studiu na vyšším gymnáziu.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění. Vzhledem k zájmu o studium převyšujícímu kapacitu gymnázia skládají všichni uchazeči přijímací zkoušku. Uchazeči získávají body za studijní výsledky v předchozím období a za úspěchy v soutěžích a olympiádách. V řádném termínu přijímacího řízení vykonávají **písemné testy** z předmětů dle **aktuálně stanovených kritérií a písemný test ze základů křesťanství**. Zkoušky jsou samostatně bodovány, náplň je dána požadavky RVP ZV pro žáky pátých ročníků ZŠ. O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených

v přijímacím řízení. Uchazeči o studium se specifickými vzdělávacími potřebami mají průběh přijímacích zkoušek upraven na základě přiložené žádosti.

V případě volných studijních míst v kvintě gymnázia škola vypíše přijímací řízení, do kterého se mohou hlásit absolventi devátých tříd základní školy. Uchazeči získávají body za studijní výsledky v předchozím období a za úspěchy v soutěžích a olympiádách. V řádném termínu přijímacího řízení vykonávají písemné testy z předmětů dle aktuálně stanovených kritérií a písemný test z křesťanské výchovy. Zkoušky jsou samostatně bodovány. O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení.

Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušnou vyhláškou MŠMT. Volitelnou zkoušku ve společné části maturitní zkoušky jsou žáci připravováni skládat z každého z možných předmětů dle vlastního výběru.

V profilové části žáci skládají **2 profilové maturitní zkoušky** z předmětů: **Česká a světová literatura, Anglický jazyk a reálie, Německý jazyk a reálie, Francouzský jazyk a reálie, Matematika, Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Zeměpis, Základy společenských věd, Informatika, Latina, Dějiny hudební kultury, Dějiny výtvarné kultury**; dle vlastního výběru žáka za dodržení následujících podmínek.

Žáci, kteří si ve společné části zvolí zkoušku z matematiky, jsou **povinni** si ve školní části zvolit **zkoušku z cizího jazyka**. Předmět, z něhož žáci konali zkoušku **ve společné části**, si již **nemohou volit v části profilové**. Výjimku tvoří předmět Česká a světová literatura a předměty, z nichž žáci konají zkoušku nepovinnou.

Nepovinnou maturitní zkoušku je možno skládat i z dalších předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie školy na nižším gymnáziu

Směřující k vytvoření kompetence k učení

- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce a podporujeme jejich studijní zaměření;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů, a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací.

Směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce a podporujeme jejich studijní zaměření;
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů, a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací.

Směřující k vytvoření kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti;
- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich studijní zaměření;
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů;
- vedeme žáky k diskusím na různá témata, formujeme tak jejich názory a vede je k toleranci názorů druhých.

Směřující k vytvoření kompetence sociální a personální

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce;

- vedeme žáky k diskusím na různá témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a na respekt před danými pravidly a předpisy;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich studijní zaměření.

Směřující k vytvoření kompetence občanské

- organizujeme pro žáky návštěvy kulturních institucí a formujeme tak postoje žáků ke kulturním hodnotám;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních;
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých;
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a na respekt před danými pravidly a předpisy.

Směřující k vytvoření kompetence pracovní

- vedeme žáky k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich studijní zaměření;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních.

Výchovné a vzdělávací strategie školy na vyšším gymnáziu

Směřující k vytvoření kompetence k učení

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti s využitím různých způsobů komunikace;
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny apod.) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací;
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím je motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu;

Směřující k vytvoření kompetence k řešení problémů

- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci;

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny apod.) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací;
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček;
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých;

Směřující k vytvoření kompetence komunikativní;

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti s využitím různých způsobů komunikace;
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny apod.) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací;
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček;
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých;
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům;

Směřující k vytvoření kompetence sociální a personální

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci;
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím je motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci;
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům;
- vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů;

Směřující k vytvoření kompetence občanské

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci;
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci;
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům;
- vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů;

Směřující k vytvoření kompetence k podnikavosti

- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci;
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny apod.) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací;
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček;
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a nadáním jsou **poskytována podpůrná opatření v různých stupních**¹ dle jejich konkrétních vzdělávacích potřeb. Také nadaným a mimořádně nadaným žákům² vytváříme podmínky umožňující další progresivní rozvoj jejich nadání. Využívá se **třístupňový model** výchovně vzdělávací péče: 1) **individualizovaná podpora učitele** založená na diferencovaném individuálním přístupu vycházejícího z aktuálního stavu žáka bez specifikace ve vypracovaném plánu; 2) **plán pedagogické podpory PLPP**; 3) **individuální vzdělávací plán IVP**.

V případě **prvního stupně podpůrných opatření** je zpracován **plán pedagogické podpory PLPP**, který stanovuje **cíle PLPP**, zahrnuje podpůrná opatření včetně **metod výuky, organizace výuky, hodnocení** včetně kritérií hodnocení, intervence školy, využití **pomůcek a studijních materiálů**, podpůrných **opatření** v rámci **domácí přípravy**, příp. jiných podpůrných opatření vyplývajících ze zdravotního stavu či sociální situace.

Návrh na poskytování podpůrných opatření může podat jakýkoliv pedagogický pracovník, vychází při tom z **pozorování v hodině, analýzy výsledků činnosti žáka, reflexe jeho výsledků, rozhovorů s žákem či jeho zákonnými zástupci**. Na zpracování a realizaci plánu se podílí **všichni vyučující žáka v daném ročníku**, je zpracován na základě diagnostiky **školního poradenského pracoviště** nejpozději do jedno měsíce od podnětu a do **tří měsíců od zahájení** poskytování podpůrných opatření je vyhodnocován a následně pak **na konci každého pololetí**.

V případě druhého až pátého stupně podpůrných opatření je zpracován **individuální vzdělávací plán IVP**, který stanovuje **priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka**, dále zahrnuje **specifikaci podpůrných opatření včetně metod a pedagogických postupů, úprav obsahu vzdělávání a očekávaných výstupů, organizace výuky, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob ověřování vědomostí a dovedností, hodnocení žáka, využití pomůcek a učebních materiálů, příp. jiná podpůrná opatření**, stanovuje také **personální zajištění průběhu vzdělávání a odpovědné pracovníky** školního poradenského pracoviště a školského poradenského zařízení, které vydalo doporučení, dále stanovuje jak budou zapojeny **další subjekty** do systému vzdělávání žáků (např. Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Teiresias).

V případě třetího až pátého stupně podpůrných opatření je do vzdělávacího procesu zapojen i **asistent pedagoga** (příp. tlumočnick českého znakového jazyka či přepisovatel pro neslyšící).

¹ stupeň podpůrného opatření je stanoven školským poradenským zařízením či školním poradenským pracovištěm na základě diagnostiky vzdělávacích potřeb

² mimořádně nadaný žák je identifikován školským poradenským zařízením na základě těchto komponent: nadprůměrná schopnost, angažovanost v úkolu a tvořivost.

Dle konkrétních potřeb je do rozvrhu žáka zařazen předmět **speciálně pedagogická péče** v rozsahu 1 – 4 hod. týdně s přednostním využitím disponibilních hodin, je zajišťován speciálním pedagogem školy či externě speciálním pedagogem školského poradenského zařízení.

Při vypracování individuálního vzdělávacího plánu se vychází z **doporučení školského poradenského zařízení**, na zpracování a realizaci plánu se podílí **všichni vyučující žáka v daném ročníku, spolupracují na něm zákonní zástupci**, je vytvořen nejpozději do jednoho měsíce od obdržení **doporučení a žádosti** zákonných zástupců žáka, do té doby jsou poskytována **podpůrná opatření prvního stupně**, především **individualizovaná práce s žákem a mapování možné formy podpory žáka**, vyhodnocován je **na konci školního roku, průběžně může být dle potřeb upravován či doplňován**.

Na základě doporučení **školského poradenského zařízení** uzpůsobujeme podmínky při přijímacím řízení (na základě přiložené žádosti), dále při vlastním studiu i při maturitní zkoušce. Podepsaný plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán se stává součástí **osobní dokumentace žáka**. Tvorbu a realizaci PLPP a IVP koordinuje **speciální pedagog** školy, který úzce spolupracuje s **výchovným poradcem**. Součástí PLPP je **podpis zákonného zástupce**, který je s plánem seznámen, součástí IVP je **informovaný souhlas zákonného zástupce**.

Opatření využívaná v PLPP a IVP:

- **metody výuky: aktivizace, motivace žáka, individualizace výuky;**
- **úpravy učiva: obohacování a rozšíření výuky** (enrichment), nadaným žákům se zadávají **individuální samostatné úkoly** prohlubující a rozšiřující probírané téma,
- **organizace výuky: vhodná strukturalizace a diferencovaná výuka**, zapojování žáků do **vedení výukových aktivit;**
- **hodnocení:** podepřeno **doplňujícím slovním hodnocením**, podpora **sebehodnocení** žáka,
- **intervence školy: přímá podpora ve výuce, konzultace** při přípravě na soutěže nebo při zpracovávání nadstandardního úkolu, **konzultace školního poradenského pracoviště;**
- **pomůcky:** možnost využití **PC v písemných pracích**, využití **kopírovací techniky;**
- **studijní materiály: encyklopedie, weby pro talentované žáky**, příp. možnost **zapůjčení učebnic a literatury.**

Nadaní žáci se zúčastňují **olympiád** a řady **soutěží**, především v oblasti hudební, výtvarné a dramatické tvorby. Možnost prezentovat své úspěchy mají žáci ve **školním časopise** Lercháč. Rozvoj nadání je stimulován i v **tvůrčích dílnách a kroužcích**. Hudební talent při zpěvu či hře na nástroj je možné uplatnit v rámci školního **pěveckého sboru Cantate** či **komorního orchestru**. Dramatické nadání mohou žáci rozvíjet v kroužku **Dramatická jelita**. Na podporu samostatné tvořivosti žáků jsou pořádány akce jako **Vánoční akademie** a přehlídka dramatické, hudební a taneční tvořivosti **Dihutaj**

Začlenění průřezových témat na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj	
Rozvoj schopností poznávání	nezařazeno
Sebepoznání a sebepojetí	
1. já jako zdroj informací o sobě	Čj, Př, Kv
2. druhí jako zdroj informací o mně	Kv
3. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	Kv, Vv, Opv, Tv
4. co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování	Kv
5. můj vztah ke mně samé/mu	Kv
6. moje učení	efektivní učení – adaptační pobyt
7. moje vztahy k druhým lidem	Kv
8. zdravé a vyrovnané sebepojetí	Kv, Tv

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

Seberegulace a sebeorganizace	
9. cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	Kv
10. organizace vlastního času, plánování učení a studia	efektivní učení – adaptační pobyt
11. stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	efektivní učení – adaptační pobyt
Psychohygiena	
12. dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému	Kv
13. sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilid. vztazích	Opv
14. dobrá organizace času	efektivní učení – adaptační pobyt
15. dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunik. atd.)	Tv, Kv
16. hledání pomoci při potížích	činnost výchov. poradce
Kreativita	
17. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích	Kv, Vv, Tv, M, Hv
B) Sociální rozvoj	
Poznávání lidí	
18. vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	Tv, ranní kruh
19. rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Opv, Kv
20. chyby při poznávání lidí	Opv
Mezilidské vztahy	
21. péče o dobré vztahy	Kv
22. chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Kv, Hv
23. lidská práva jako regulativ vztahů	Kv, Opv
24. vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	Kv
Komunikace	
25. řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	Kv, Opv, Čj
26. cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání	Kv, Aj, Nj/Fj
27. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)	Kv, Čj, Aj, Nj/Fj
28. specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)	Čj, Aj
29. dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)	Čj, Aj
30. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)	Čj, Aj, Nj/Fj, Opv, Tv
31. efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace	Opv
32. pravda, lež a předstírání v komunikaci	Kv

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

Kooperace a kompetice	
33. rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)	Kv, Vv
34. rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	Kv, Vv
35. rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence	Tv
C) Morální rozvoj	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
36. dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích	Kv
37. zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů	efektivní učení – adaptační pobyt, Nj/Fj
38. problémy v seberegulaci	Kv
Hodnoty, postoje, praktická etika	
39. analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	Kv
40. vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.	Kv
41. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)	Kv
42. dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne	Kv

2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola	
1. škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	zapojení do žákovské samosprávy a student. parlamentu
2. způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů)	zapojení do žákovské samosprávy a student. parlamentu
3. formy participace žáků na životě místní komunity	seznámení se zapojením školy do humanitárních aktivit
4. spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	Opv
Občan, občanská společnost a stát	
5. občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)	Opv
6. Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana	Opv
7. úloha občana v demokratické společnosti	Opv
8. základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost)	Opv
9. principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vz. komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	Opv
Formy participace občanů v politickém životě	
10. volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)	Opv
11. obec jako základní jednotka samosprávy státu	Opv
12. společenské organizace a hnutí	Opv
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

13. demokracie jako protiváha diktatury a anarchie	D
14. principy demokracie	Opv
15. základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)	Opv
16. význam Ústavy jako základního zákona země	Opv
17. demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	Opv

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá	nezařazeno
Objevujeme Evropu a svět	
1. naše vlast a Evropa	Z
2. evropské krajiny	Z
3. Evropa a svět	Z
4. mezinárodní setkávání	Hv, Tv
5. státní a evropské symboly	Opv, Z
6. Den Evropy	Z
7. život Evropanů a styl života v evropských rodinách	Aj, Nj/Fj, Tv
8. životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	Aj, M
Jsme Evropané	
9. kořeny a zdroje evropské civilizace	D, Hv, Vv, Čj
10. klíčové mezníky evropské historie	D, M, F
11. Evropská integrace	D, Opv, Z
12. instituce Evropské unie a jejich fungování	Opv, Z
13. čtyři svobody a jejich dopad na život jedince	Z
14. co Evropu spojuje a co ji rozděluje	Aj, Nj/Fj
15. mez. organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže	Opv

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference	
1. jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	nezařazeno
2. člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika	nezařazeno
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení	Hv, Vv, Nv, Opv, Čj, Aj, Nj/Fj
4. respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)	Aj
5. základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě	Opv
Lidské vztahy	
6. právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci	Kv, plnění úkolů žákovské služby
7. udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost	Kv, Tv
8. vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)	Opv, Nj/Fj
9. předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)	Opv
10. důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích	Opv, Kv
11. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	Opv, Kv, Tv, Nj/Fj
12. význam kvality mezilid. vztahů pro harm. rozvoj osobnosti	Kv
13. tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého	Kv

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

14. lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy	Kv
Etnický původ	
15. rovnocennost všech etnických skupin a kultur	Z
16. odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	Opv
17. postavení národnostních menšin	Z, Ev, Nj/Fj
18. základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti	Z
19. různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa	Z
20. projevy rasové nesnášenlivosti, jejich rozpoznání a důvody vzniku	Opv
Multikulturalita	
21. multikulturalita současného světa a předpokl. vývoj v budoucnosti	Aj
22. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	Aj, Nj/Fj
23. specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost	Aj
24. naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem	nezařazeno
25. význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	Aj, Nj/Fj
Princip sociálního smíru a solidarity	
26. odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	Opv
27. nekonfliktní život v multikulturní společnosti	Opv
28. aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin	Opv
29. otázka lidských práv, základní dokumenty	Opv

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy	
1. les (les v našem prostředí, produkční a mimoprod. výz. lesa)	Př
2. pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)	Př
3. vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)	Z, F
4. moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)	Z, Př
5. lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)	Z
6. kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)	Z
Základní podmínky života	
7. voda (vztahy vlast. vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)	F, Ch
8. ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)	F, Ch
9. půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)	Př, Z
10. ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)	Př
11. ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)	Př

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

12. energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)	F
13. přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přír. zdrojů v okolí)	F, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
14. zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství	Z
15. doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)	Z, Ch
16. průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)	Z, F
17. odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)	Ch, Vv, zapojení do sběru odpadového materiálu a třídění odpadu
18. ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti)	Př, Vv
19. ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)	nezařazeno
20. změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)	Z
21. dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)	Př, Z
Vztah člověka k prostředí	
22. naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpad. hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)	nezařazeno
23. náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)	nezařazeno
24. aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)	Př, Ch
25. prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplex. a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	nezařazeno
26. nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)	Z

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Tematické okruhy receptivních činností	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
1. pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	Čj, M, Ev
2. rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných	Čj, M
3. hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)	Čj
4. hledání rozdílu mezi informativ., zábavním a reklamním sdělením	Čj, M
5. chápání podstaty med. sdělení, objasňování jeho cílů a prav.	Čj, M
6. identifikování základních orientačních prvků v textu	Čj, M
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

7. různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;	Čj
8. rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem	Čj, M
9. hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality)	nezařazeno
10. vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)	Opv
11. identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá	Čj
12. identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)	Čj
Stavba mediálních sdělení	
13. příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií);	Čj
14. principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)	nezařazeno
15. příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	Čj
Vnímání autora mediálních sdělení	
16. identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení	Čj
17. výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	Čj
18. prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu	nezařazeno
Fungování a vliv médií ve společnosti	
19. organizace a postavení médií ve společnosti;	nezařazeno
20. faktory ovlivň. média, interpretace vlivů působ. na jejich chování	nezařazeno
21. způsoby financování médií a jejich dopady	nezařazeno
22. vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy	Opv
23. role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování	Opv
24. role médií v polit. životě (předvolební kampaně a jejich význ.)	Opv
25. vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)	Hv
26. role médií v politických změnách	Opv
B) Tematické okruhy produktivních činností	
Tvorba mediálního sdělení	
27. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení	Čj, Aj, Nj/Fj
28. tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium	Inf
29. technologické možnosti a jejich omezení	Inf
Práce v realizačním týmu	
30. redakce škol. časopisu, rozhlasu, televize či internetového média	nezařazeno
31. utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu	Tv

32. stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	činnost studentského parlamentu
33. faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce	nezařazeno

Začlenění průřezových témat na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI	
1. „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání	Zsv
2. jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice	Zsv, Bi
3. jak jsem schopen vnímat se pozitivně	Kv
4. jak rozumím vlastní jedinečnosti	Kv
5. jaká/jaký chci být a proč	Kv
6. co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj	Kv projekt
7. jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím	Kv projekt
8. můj vztah k lidem	Kv
9. jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu	Zsv
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila	Zsv, Aj, Nj/Fj, Ch
11. jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl	Bi, Tv, Aj
12. jak být připraven na životní změny	projekt
13. já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)	Zsv, Aj
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
1. reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli	Kv
2. péče o sebe sama	Zsv
3. předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.	Zsv
4. strategie zvládání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily	Zsv
5. relaxace	Tv, Aj
6. celková péče o vlastní zdraví	Bi
7. jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku	Čj, Aj, Nj/Fj
8. kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize	Inf
9. jak jsem schopna/schopen si organizovat čas	projekt
10. systematičnost mých snah a činností	projekt
11. mé organizační schopnosti a dovednosti	projekt
12. já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného	projekt
13. jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit	Inf, Nj/Fj
14. jak se ovládám v situacích řešení problémů	projekt
15. jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby	projekt
16. jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit	projekt
C) SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE	
1. verbální a neverbální komunikace (specifika)	Čj, Aj, Nj/Fj, Zsv
2. co vím o svém komunikačním chování	Zsv
3. lidská komunikace a jak jí rozumím	Čj, Zsv, Aj, Nj/Fj

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

4. dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: a) vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání); b) rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými); c) respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností); d) přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace); e) pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace); f) tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace); g) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).	Čj, Zsv, Aj, Nj/Fj
D) MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE	
1. jaké jsou mé hodnotové žebříčky	Kv
2. jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec	Kv, Aj
3. jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne	Kv
4. jak přebírám zodpovědnost v různých situacích	Kv
5. jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě	Kv
6. jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem	Kv
7. jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)	Kv
8. moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)	Zsv
9. já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji	Kv
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ	
1. můj vztah ke spolupráci a k soutěži	Tv, Vv
2. které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.	Zsv
3. nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým	Zsv
4. jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy	Zsv
5. jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými	Zsv
6. jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj	projekt
7. jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními	Zsv
8. sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)	Aj
9. jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady	Kv
10. jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách	humanitární akce
11. jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám	Zsv
12. jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky	Tv

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY	
--	--

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

1. teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka	Zsv
2. historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni	D
3. geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí; zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšování vzájemné závislosti	Z
4. perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítka společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence	Aj
5. ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace světového hospodářství – národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba; globální ekonomická nerovnost – nerovnoměrnost v rozložení a rozvoji světového hospodářství, centra a periferie výroby a spotřeby; koncentrace hospodářské a politické moci	Zek
6. globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky	Zsv
7. lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. glocalizace vůči globalizaci)	projekt
8. kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace	Čj, Aj, Nj/Fj
9. člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti); chápání národní a evropské identity, vlivy na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu	Zsv
B) GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY	
1. nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideolog. polit. a kult. konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus	ZSV, Z
2. chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení	Z
3. nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh	Z
4. světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí	Z
5. zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu	Bi
6. vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání	Z
7. životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí	Zsv, Z
8. nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu	projekt
9. lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy	Zsv

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

10. politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor	Zsv
C) HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	
1. historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka	D
2. mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN	Z
3. možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce	humanitární akce
4. lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí (projekt Millenium Development Goals) – konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby	projekt
5. humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi; rozvojová spolupráce reprezentující veškeré aktivity, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých zemí; důvody, způsoby a formy realizace	projekt
6. světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování	Z
D) ŽIJEME V EVROPĚ	
1. geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy	Z, Nj/Fj
2. evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství	Z, Kv, Hv, Vv
3. shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí	Aj, Nj/Fj
4. evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace	D, Z
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu	D, Čj, Aj, Nj/Fj, F, Ch, Bi, Hv, Vv
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska	D, Čj, Aj, Nj/Fj, F, Ch, Bi, Hv, Vv
7. historický vývoj českého národa v evrop. kontextu a jeho hlavní etapy	D
8. politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky	D
9. ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu: zásadní transformační procesy	Zek, Z
10. vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy	Z, Nj
E) VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ A VE SVĚTĚ	
1. vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR	projekt
2. vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich	projekt
3. proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání	projekt
4. podmínky a možnosti studia v zahraničí	projekt
5. významné zahraniční univerzity	projekt
6. stipendia na zahraničních univerzitách	projekt
7. srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly	projekt

3 Multikulturní výchova

A) ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ	
1. Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě	projekt
2. Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu	projekt
3. V čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí	projekt
4. Jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)	Z
5. Které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)	Z
6. Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet	Z
7. Jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus	projekt
8. Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)	projekt
B) PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY	
1. Jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících	projekt
2. Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority	projekt
3. Jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní	projekt
4. Z čeho vzniká strach z cizinců	projekt
5. Jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní	projekt
6. Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.	projekt
C) VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ	
1. Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)	Aj, Nj/Fj
2. Jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)	Aj, Nj/Fj
3. Na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru	projekt
4. Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů	projekt
5. Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost	projekt
6. Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům	Aj, Nj/Fj

4 Environmentální výchova

A) PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ	
1. Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí	Bi
2. Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy	Bi
3. Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému	Bi
B) ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

1. Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti	Bi
2. Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany	Bi
3. Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí	Bi
4. Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost	Bi
5. K čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají	Bi
6. Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na životní prostředí	Bi
7. Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka	Bi
8. Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny	Bi
9. Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení	Bi
10. Které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje	Bi
11. Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva	Bi
C) ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY	
1. S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká	Bi
2. Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR	Bi
3. Které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí	Bi
4. Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie	Bi

5 Mediální výchova

A) MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)	
1. vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)	Čj, Inf, M
2. vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)	projekt
3. financování médií (reklama, poplatky, efektivita realizovaná standardizací)	projekt
4. profesně etické kodexy	projekt
5. lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři)	projekt
6. jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď)	projekt
7. organizace práce v médiích: jak vzniká zpráva, jak vzniká zábavní pořad, práce v redakci, výrobní štáb	projekt
8. práce v produkčním týmu „školního média“ (tištěné periodikum, rozhlasové či televizní vysílání, internetové periodikum), rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel („třídní mediální ombudsman“)	Čj, školní časopis

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

9. příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)	Inf
10. komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)	školní časopis
B) MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)	
1. kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii	projekt
2. rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)	projekt
3. vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)	projekt
4. výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlasu a televizi)	projekt
5. stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech	projekt
6. hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení	projekt
7. mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)	projekt
8. reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)	projekt
9. příprava „ideálního“ časopisu pro mládež (co v reálných časopisech žáci považují za zajímavé a co v nich postrádají)	projekt
10. příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu	Inf
11. příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů	Čj
12. příprava televizního vystoupení založeného na textu z denního tisku (rozdíl mezi psaným a mluveným projevem)	projekt
C) UŽIVATELE (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)	
1. co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti	projekt
2. jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina	Čj
3. média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)	projekt
4. jak se měří a popisuje publikum (náklad, čtenost, sledovanost, podíl na trhu)	projekt
5. co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika (volnost vyložit si sdělení po svém)	projekt

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

6. návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.)	projekt
7. sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor	projekt
8. ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce	Čj, Aj
D) ÚČINKY MEDIÁLNÍ PRODUKCE A VLIV MÉDIÍ (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí)	
1. vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)	projekt
2. předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)	projekt
3. vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)	projekt
4. činnost „mediální poradny“ (jak rozpoznat návyky mediální konzumace a jak je měnit)	projekt
5. příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma „vliv médií“ (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)	projekt
E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)	
1. čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních médií	Inf
2. co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce	ZSV
3. moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná	projekt
4. kdy vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo	projekt
5. jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu	Čj
6. která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč	projekt
7. média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce, proč se v nepřehledných, zlomových okamžicích uplatňuje rozhlas	D
8. role médií v dějinách obce	D

4 UČEBNÍ PLÁN

Učební plán žáka nižšího gymnázia tvoří celkem 15 předmětů (celkem je zařazeno 16 předmětů); v primě má žák 13 předmětů, v sekundě 14 předmětů, v tercii a kvartě 15 předmětů.

Povinné předměty:

Český jazyk a literatura – Čj (celkem 17 hodin),
Anglický jazyk – Aj (celkem 13 hodin),
Matematika – M (celkem 18 hodin),
Informatika – Inf (celkem 4 hodiny),
Dějepis – D (celkem 8 hodin),
Občanská a prosociální výchova – Opv (celkem 4 hodiny),
Fyzika – F (celkem 8 hodin),
Chemie (vyučována v sekundě, tercii a kvartě) – Ch (celkem 6 hodin),
Zeměpis – Z (celkem 8 hodin),
Přírodopis – PŘ (celkem 8 hodin),
Tělesná výchova – Tv (celkem 8 hodin),
Hudební výchova – Hv (celkem 4 hodiny),
Výtvarná výchova – Vv (celkem 6 hodin),
Křesťanská výchova – Kv (celkem 4 hodiny).

Povinně volitelné předměty:

Německý jazyk / Francouzský jazyk (vyučován v tercii a kvartě) – Nj / Fj (celkem 6 hodin).

Učební plán žáka vyššího gymnázia tvoří celkem 20 předmětů (celkem je zařazeno 29 předmětů); v kvintě má žák 15 předmětů, v sextě 16 předmětů, v septimě 14 předmětů a v oktávě 10 předmětů).

Povinné předměty:

Český jazyk a literatura – Čj (celkem 15 hodin),
Anglický jazyk – Aj (celkem 16 hodin),
Latina (vyučována v sextě) – L (celkem 2 hodiny),
Matematika – M (celkem 17 hodin),
Informatika (vyučována v kvintě a sextě) – Inf (celkem 4 hodiny),
Dějepis (vyučován v kvintě, sextě a septimě) – D (celkem 6 hodin),
Základy společenských věd – Zsv (celkem 6 hodin),
Fyzika (vyučována v kvintě, sextě a septimě) – F (celkem 6 hodin),
Chemie (vyučována v kvintě, sextě a septimě) – Ch (celkem 6 hodin),
Biologie (vyučována v kvintě, sextě a septimě) – Bi (celkem 6 hodin),
Laboratoře (vyučována v kvintě, sextě a septimě) – Lab (celkem 3 hodiny),
Zeměpis (vyučován v kvintě a sextě) – Z (celkem 4 hodiny),
Tělesná výchova – Tv (celkem 8 hodin),
Základy ekonomiky (vyučovány v septimě) – Zek (celkem 1 hodina),
Křesťanská výchova – Kv (celkem 4 hodiny).

Povinně volitelné předměty:

Německý jazyk / Francouzský jazyk – Nj / Fj (celkem 14 hodin),
Hudební výchova / Výtvarná výchova (vyučována v kvintě a sextě) – Hv/ Vv (celkem 4 hod.),
1. seminář (vyučován v septimě a oktávě): Seminář z fyziky, Seminář z chemie, Seminář z biologie, Seminář z dějepisu, Seminář ze zeměpisu, Seminář z informatiky, Seminář z latiny, Společenskovední seminář – SF, SCh, SB, SD, SZ, SI, SL, SvS: (celkem 4 hodiny),
2. a 3. seminář (vyučovány v oktávě): Seminář z fyziky, Seminář z chemie, Seminář z biologie, Seminář z dějepisu, Seminář ze zeměpisu, Seminář z informatiky, Společenskovední seminář, Seminář z dějin umění, Deskriptivní geometrie – SF, SCh, SB, SD, SZ, SI, SvS, SDu, DG mimo již od septimy otevřené semináře (celkem 3 hodiny každý seminář).

Učební plán nižšího gymnázia

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	dotace RVP ZV ³	dis. hod.	další vz. oblasť v předmětu s čas. dotací	celkem hodin	G1	G2	G3	G4
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	15	2		17 ⁴	5	4	4	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	12	1		13 ⁵	4	3	3	3
	Další cizí jazyk	Francouzský jazyk / Německý jazyk ⁶	0; disp. hod 6 ⁷	6		6	0	0	3	3
Matematika a její aplikace		Matematika	15	2,5	Výchova ke zdraví 0,5 hod.	18 ⁸	5	5	4	4
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	2	Člověk a svět práce 1 hod.	4 ⁵	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	7 z 11	1		8	2	2	2	2
	Výchova k občanství	Občanská a prosociální výchova ⁹	4 z 11	0	Člověk a svět práce	4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6,5 z 21	1	Člověk a svět práce 0,5 hod.	8	2	2	2	2
	Chemie	Chemie	3,5 z 21	1	Člověk a svět práce 1,5 hod.	6	0	2	2	2
	Zeměpis	Zeměpis	6 z 21	2		8	2	2	2	2
	Přírodopis	Přírodopis ¹⁰	5 z 21	2	Výchova ke zdraví 1 hod.	8	2	2	2	2
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	rozděleno ¹¹	2 z 10	0		0	0	0	0	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	8 z 10	0		8 ⁵	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	4 z 10	0		4 ¹²	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	6 z 10	0		6 ¹²	2	2	1	1
		Křesťanská výchova ¹³	0	3,5	Výchova ke zdraví 0,5 hod	4 ⁵	1	1	1	1
Člověk a svět práce		rozděleno ¹⁴	3	0		0	0	0	0	0
Celkem hodin				24		122	30	30	31	31

³ v případě, že RVP vymezuje min. časovou dotaci na celou vzdělávací oblast, příp. více oblastí, je uvedena min. časová dotace již rozdělená do předmětů

⁴ v sekundě a tercii jedna hodina z dotace půlená

⁵ předměty jsou vyučovány jako půlené

⁶ žák si volí jeden z jazyků po celou dobu studia, je realizován jako volitelný

⁷ RVP uvádí minimální časovou dotaci v rámci učebního plánu v poloze disponibilní hodiny

⁸ v tercii a kvartě je jedna hodina z dotace půlená

⁹ předmět zařazen pouze na nižším gymnáziu, navazuje na něj předmět Základy společenských věd

¹⁰ předmět Přírodopis je vyučován na nižším gym., navazuje na něj předmět Biologie na vyšším gym.

¹¹ vzdělávací obor Výchova ke zdraví není vyučován jako samostatný předmět; na nižším gymnáziu je vyučován v rámci Přírodopisu, Matematiky a Křesťanské výchovy

¹² předměty jsou v tercii vyučovány jako půlené dle finančních možností školy

¹³ předmět dotvářející charakter školy

¹⁴ vzdělávací obor Člověk a svět práce není vyučován jako samostatný předmět; na nižším gymnáziu je vyučován v Informatice, Fyzice, Chemii, Občanské a prosociální výchově

Učební plán vyššího gymnázia

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	dotace RVP ¹⁵	dis. hod	celkem hodin	G5	G6	G7	G8	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	Český jazyk a literatura	12	3	15 ¹⁶	4	3	4	4	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	12	4	16 ¹⁷	4	4	4	4 ¹⁹	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk / Francouzský jazyk¹⁸	12	2	14	3	3	4	4	
		Latina	0	2	2 ¹⁷	0	2	0	0	
Matematika a její aplikace		Matematika	10	7	17 ¹⁶	4	4	4	5 ¹⁹	
Informatika a informační a komunikační technologie		Informatika	4	0	4 ¹⁷	2	2	0	0	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	6 z 36	0	6	2	2	2	0	
	Obč. a společ. z.	Základy společen. věd²⁰	6 z 36	0	6	1	1	2	2	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	6 z 36	0	6	2	2	2	0	
	Chemie	Chemie	6 z 36	0	6	2	2	2	0	
	Biologie	Biologie²¹	6 z 36	0	6	2	2	2	0	
	Geografie	Zeměpis	4 z 36	0	4	2	2	0	0	
Člověk a svět práce	Geologie	rozděleno ²²	0	0	0	0	0	0	0	
		Laboratoře	2 z 36	1	3	1	1	1	0	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	rozděleno ²³	0	0	0	0	0	0	0	
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	8	0	8 ¹⁷	2	2	2	2	
Umění a kultura	Hudební obor	Hudební výchova	4	0	4	2	2	0	0	
	Výtvarný obor	Výtvarná výchova								
Člověk a svět práce		Základy ekonomiky²⁰		1	1	0	0	1	0	
		Křesťanská výchova²⁴	0	4	4 ¹⁷	1	1	1	1	
Volitelné vzdělávací aktivity		Seminář z fyziky, z chemie, z biologie, z dějepisu, ze zeměpisu z informatiky, z latiny, Společenskovední s.²⁵	4 z 8	0	4	0	0	2	2	
1. volitelný seminář			Seminář z fyziky, z chemie, z biologie, z dějepisu, ze zeměpisu z informatiky, z dějin umění, Společens. s., Deskriptiv. geometrie²⁶	2 z 8	1	3	0	0	0	3
2. volitelný seminář				2 z 8	1	3	0	0	0	3
3. volitelný seminář										
Celkem hodin			132	26	132	34	35	33	30	

¹⁵ v případě, že RVP vymezuje min. časovou dotaci na celou vzdělávací oblast, příp. více oblastí, je uvedena min. časová dotace již rozdělená do předmětů

¹⁶ jedna hodina z dotace je vždy půlená (dle aktuálních finančních možností školy)

¹⁷ předměty jsou vyučovány jako půlené

¹⁸ žák si volí jeden z jazyků po celou dobu studia, pokračuje od tercie gymnázia

¹⁹ v případě, že nebude zařazena matematika jako povinná zkouška ve společné části maturitní zkoušky, předmět se snižuje o 1 hod. dotace a zařazují se povinně volitelné semináře: Seminář z matematiky nebo Seminář z anglického jazyka

²⁰ předmět zařazen pouze na vyšším gymnáziu

²¹ předmět Biologie je vyučován na vyšším gym., navazuje na předmět Přírodopis na nižším gymnáziu

²² vzd. obor Geologie není vyučován jako sam. předmět; je zahrnut do předmětů Biologie a Zeměpis

²³ vzdělávací obor Výchova ke zdraví není vyučován jako samostatný předmět, ale v rámci Biologie, Základů spol. věd, Křesťanské výchovy, Těles. výchovy, Chemie, Zeměpisu a samostatných projektů

²⁴ předmět dotvářející charakter školy

²⁵ předmět zařazen pouze na vyšším gym.; žák si volí jeden seminář po celou dobu studia, **otevírají se pouze 3 semináře s nejvyšším zájmem;**

²⁶ předmět zařazen pouze na vyšším gym.; žák si volí **dva ze seminářů neotevřených v septimě,** nabídka se rozšiřuje o Seminář z dějin umění, **otevírají se 4 semináře s nejvyšším zájmem;**

Maturitní předměty: **Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Francouzský jazyk, Matematika, Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Zeměpis, Základy společenských věd, Informatika, Latina, Hudební výchova, Výtvarná výchova.**

Nepovinné předměty nejsou na gymnáziu zařazeny. Zájmové útvary jsou nabízeny aktuálně dle možností školy s ohledem na počet zájemců a pedagogické zajištění, jejich náplň je specifikována tematickým plánem.

V **sextě až septimě gymnázia** je zařazena **odborná práce** psaná v předmětu, který si zvolil žák (pouze v rámci předmětů vyučovaných v septimě). Práce se stává součástí požadavků k uzavření klasifikace v daném předmětu. Organizaci a parametry práce určuje samostatná směrnice.

Uplatnění různých organizačních forem

Vyučovací hodina je základní formou, ve které jsou realizovány všechny předměty. V jejím rámci je zařazeno:

- frontální vyučování;
- individualizovaná výuka;
- samostatná a skupinová práce;
- písemné práce;
- práce s učebnicí, literaturou či jinými textovými pomůckami;
- podpora výuky pomocí didaktické techniky;
- praktická výuka dovedností;
- prezentace a obhajoba výsledků činnosti;
- diskuse;
- samostatné a týmové projekty.

Na začátku studia v primě gymnázia je realizován **adaptační pobyt**, zpravidla v druhém týdnu září v rozsahu pěti pracovních dnů. Program pobytu je zaměřen na seznámení se s kolektivem třídy a třídním učitelem, adaptaci na podmínky gymnázia, podporu socializační a integrační funkce školy, efektivního učení a kreativity. Dopoledne má podobu výukových bloků a odpoledne herních aktivit, do kterých jsou zapojováni v rámci praxe žáci pedagogické školy. Adaptační pobyt rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a kompetence občanské.

Součástí běžného týdenního rozvrhu je i **třídní kruh**, který vytváří prostor pro podporu **pozitivního klimatu ve třídě** a pro vlastní **iniciativy žáků**. Třídní kruh je zařazen do pátečního rozvrhu v rozsahu celé vyučovací hodiny a je povinnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, účastní se ho **kolektiv tříd s třídním učitelem**, dle aktuální situace **ředitel školy, spirituál**, další **pedagog**, např. ze školního poradenského pracoviště či pedagog zaměřený na strategii osobnostního rozvoje žáků. Rozvíjí kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální a kompetence občanské.

Laboratorní práce jsou zařazovány průběžně v předmětech Přírodopis, Biologie, Chemie a Fyzika, na vyšším gymnáziu v rámci předmětu Laboratoře. Žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů, v laboratoři či v terénu. Rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti.

Exkurze jsou zařazovány průběžně v různých předmětech dle charakteru probíraného vzdělávacího obsahu. Rozvíjí kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti.

Olympiády a předmětové soutěže jsou zařazovány průběžně v různých předmětech, podporují vlastní studijní zaměření žáků a stimulují mimořádně nadané žáky k aktivitě. Rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti.

Projektové vyučování z průřezových témat, integrujícího tématu hudebního a výtvarného oboru a vzdělávacích oblastí Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce je zařazeno od kvinty do septimy. Daná forma odpovídá současným trendům komplexnosti, propojení širších celků a vzdělávání v souvislostech a umožňuje zařadit metody skupinové práce a samostudia, podnítit tím motivaci žáků k vlastnímu studiu a aktivizovat celý proces vzdělávání. V rámci projektového vyučování budou použity různé metody, které budou zařazovány s ohledem na celkový scénář a zážitkovou povahu akce, jako jsou: skupinová práce, samostatná práce, diskuse žáků, debata, simulační hry, práce s audiovizuálními ukázkami, beseda, anketa, metoda odborné expertízy, brainstorming, metoda pětilístku, kritická analýza textu, návštěva výstavy či koncertu, reflexe zážitků žáků, vedení kulturního deníku, pozitivní názorná prezentace kultury (ukázka jazyka, časopisu, hudby, návštěva muzea), práce v týmu, tvorba portfolia. Projektové vyučování rozvíjí kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

Rozvržení projektového vyučování

Třída gymnázia	Název projektu	Zařazení do předmětu
kvinta	mediální výchova	informatika, český jazyk
	rozvojová spolupráce a vzájemná solidarita	křesťanská výchova
kvinta až sexta	umělecká tvorba a komunikace	hudební výchova, výtvarná výchova
sexta	multikulturní výchova	zeměpis
	výchova při mimořádných událostech	tělesná výchova
septima	sociálně patologické jevy a sociální vztahy a rizika	základy společenských věd
	autodidaxe a profesní orientace	anglický jazyk, základy ekonomiky

Rozdělení obsahů vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce na nižším gymnáziu

Výchova ke zdraví

Přírodopis – dotace 2 hodiny

Očekávané výstupy; žák:

- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání
- samostatně využívá osvojené kompenzační techniky k předcházení stresovým situacím
- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek
- v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Křesťanská výchova – dotace 0,5 hodiny

Očekávané výstupy; žák:

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů;
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování;

Matematika – dotace 0,5 hodiny

Očekávané výstupy; žák:

- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Občanská a prosociální výchova

Očekávané výstupy; žák:

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- uvádí do souvislostí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

Tělesná výchova

Očekávané výstupy; žák:

- projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek
- v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy;

Chemie

Očekávané výstupy; žák:

- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí;

Fyzika

Očekávané výstupy; žák:

- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí;

Člověk a svět práce

Tematický okruh **Práce s laboratorní technikou – fyzika, chemie**

Očekávané výstupy; žák:

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - fyzika, chemie
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - chemie

- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - chemie
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - chemie
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři - chemie

Tematický okruh **Využití digitálních technologií – informatika**

Očekávané výstupy; žák:

- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Tematický okruh **Svět práce – občanská a prosociální výchova, informatika**

Očekávané výstupy; žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - občanská a prosociální výchova
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - občanská a prosociální výchova
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - občanská a prosociální výchova
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - informatika

Rozdělení obsahů vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce na vyšším gymnáziu

Výchova ke zdraví – Biologie

A) ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Očekávané výstupy, žák:

- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých
- podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech

Učivo: zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese; hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství; první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách

C) ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Očekávané výstupy, žák:

- orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství

Učivo: péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami; metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty

D) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Učivo: civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy

Výchova ke zdraví – Základy společenských věd

A) ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Očekávané výstupy, žák:

- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých
- zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace

Učivo: psychohygienu – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci

C) ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Učivo: změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů; způsoby sebereflexe a kontroly emocí

D) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Očekávané výstupy, žák:

- rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

Učivo: zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví; sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích - duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích

E) OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Učivo: sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace

Výchova ke zdraví – Křesťanská výchova

B) VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Očekávané výstupy, žák:

- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích
- posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění
- projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte

Učivo: rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů; modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta

C) ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Očekávané výstupy, žák:

- orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách
- uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků
- orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství
- zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce

Učivo: metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty; modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování

D) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Učivo: rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství

Výchova ke zdraví – Tělesná výchova

A) ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Očekávané výstupy, žák:

- zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace

Učivo: zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese

Výchova ke zdraví – Chemie, Zeměpis

E) OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Učivo: živelní pohromy; únik nebezpečných látek do životního prostředí

Výchova ke zdraví – v rámci projektů

A) ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Učivo: vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci

B) VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Učivo: vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem; partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče; rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině

D) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Očekávané výstupy, žák:

- projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování
- uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost
- rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

Učivo: sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami; skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN); autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika; výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě

E) OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Očekávané výstupy, žák:

- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události
- prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo: vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události; živelní pohromy; únik nebezpečných látek do životního prostředí; jiné mimořádné události; první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel

Člověk a svět práce

A) TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA – projekt; výstupy 4,5 Anglický jazyk

Očekávané výstupy, žák:

1. kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace
2. posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře
3. posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním
4. vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi
5. vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu
6. reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

Učivo: profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností; mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání; osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus;

B) PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY – Základy společenských věd; výstupy 4,5 Chemie

Očekávané výstupy, žák:

1. uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď

2. uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti
3. objasní funkci odborů
4. volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky
5. chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu

Učivo: a) pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstoupné); práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory; bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění

C) TRŽNÍ EKONOMIKA – Základy ekonomiky

Očekávané výstupy, žák:

- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu
- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky
- rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky
- rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější
- posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním
- uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění
- analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu

Učivo: základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky; ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání; marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury

D) NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE – Základy ekonomiky

Očekávané výstupy, žák:

- objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu
- rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje
- uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění
- na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů
- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit
- uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok
- objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií

Učivo: fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava; monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP; sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti

E) FINANCE – Základy ekonomiky

Očekávané výstupy, žák:

1. používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníze za použití kursovního lístku
2. uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů
3. rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti

4. navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti
5. na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu)
6. navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč
7. vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení
8. vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN
9. vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby
10. objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank
11. využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku

Učivo: peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie; burza; hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti; spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele; finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz; řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing; úrokové sazby, RPSN; pojištění; bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví

5 UČEBNÍ OSNOVY

Český jazyk a literatura

Předmět **Český jazyk a literatura** realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV a obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP G ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP G.

Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu. Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky a volitelným předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Výuka je rozdělena na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu na nižším gymnáziu.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka, předmět se tak stává i prostředkem esteticko-výchovného působení.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí estetickou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Dějepis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, cizí jazyky.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci se slovníky, jazykovými příručkami, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);
- využíváme dramatizace a zážitkové pedagogiky v situacích souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci se slovníky, jazykovými příručkami, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- využíváme dramatizace a zážitkové pedagogiky v situacích souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
1. já jako zdroj informací o sobě
B) Sociální rozvoj
Komunikace
25. řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
27. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
28. specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“)
29. dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)
30. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané
9. kořeny a zdroje evropské civilizace

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Tematické okruhy receptivních činností
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
1. pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
2. rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
3. hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)
4. hledání rozdílů mezi informativ., zábavním a reklamním sdělením
5. chápání podstaty medián. sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel
6. identifikování základních orientačních prvků v textu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
7. různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

8. rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem
11. identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá
12. identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
Stavba mediálních sdělení
13. příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií)
15. příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
Vnímání autora mediálních sdělení
16. identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
17. výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci
B) Tematické okruhy produktivních činností
Tvorba mediálního sdělení
27. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
7. jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku
C) SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE
1. verbální a neverbální komunikace (specifika)
3. lidská komunikace a jak jí rozumím
4. dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: <ul style="list-style-type: none"> h) vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání); i) rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými); j) respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností); k) přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace); l) pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace); m) tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace); n) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
8. kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace
D) ŽIJEME V EVROPE
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

5 Mediální výchova

A) MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)
11. vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
8. práce v produkčním týmu „školního média“ (tištěné periodikum, rozhlasové či televizní vysílání, internetové periodikum), rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel („třídní mediální ombudsman“)
B) MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)
11. příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů
C) UŽIVATELÉ (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)
2. jak vzniká čtenářská/posлуchačská/divácká skupina, co je cílová skupina
8. ohlasy čtenářů/diváků/posлуhačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce
E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)
5. jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu

Anglický jazyk

Předmět **Anglický jazyk** realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV a obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP G ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP G tematickým okruhem trh práce a profesní volba.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G, Mediální výchova RVP G.

Třída je po celou dobu výuky předmětu dělena na dvě početně vyrovnané skupiny. Skupiny se nedělí podle pokročilosti. V kvartě, kvintě a sextě gymnázia je jedna hodina z dotace předmětu věnována konverzaci, v septimě a oktávě mají konverzační charakter dvě hodiny.

Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu. Předmět je maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky a volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Výuka je doplněna o návštěvy anglických divadelních představení. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou (CD a DVD přehrávač) a didaktickými pomůckami (mapy anglicky mluvících zemí).

Předmět připravuje žáka na komunikaci v cizím jazyce. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i při práci s počítačem, internetem, atd. Důraz je proto kladen jak na mluvenou, tak i na psanou podobu jazyka. Základem výuky se stala britská angličtina, ale žáci jsou částečně seznamováni i s některými rysy americké angličtiny. Předmět přináší vhled do kulturního prostředí anglicky mluvících zemí a jejich reálií. Výuka umožňuje a podporuje zájem žáka o svět kolem nás. Výuka jazyka a jeho struktury také podporuje rozvoj myšlení žáků. Výstupní úroveň pro nižší gymnázium je A1-A2, pro vyšší gymnázium úroveň B2 podle z evropského referenčního rámce.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Zeměpis (kulturní prostředí anglicky mluvících zemí), Český jazyk a literatura (snaha o komunikaci pomocí jazyka, snaha formulovat gramaticky správné výroky), Hudební výchova (písňe tvoří doplněk výuky), Přírodopis a Biologie (slovní zásoba a textové materiály ze světa zvířat a rostlin), Dějepis (první zmínky o historických událostech).

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence: kompetence k učení (schopnost propojovat jednotlivé jazykové jevy, samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci), kompetence k řešení problémů (schopnost řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, schopnost opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba, schopnost překonat strach z cizojazyčné komunikace), kompetence komunikativní (schopnost porozumět jednoduchému sdělení, zformulovat jednoduché sdělení, porozumět čtenému textu, navázat kontakt v cizím jazyce), kompetence sociální a personální (schopnost poskytnout či vyžádat si pomoc či radu v jednoduchých situacích, dodržovat zásady slušného chování v cizojazyčném prostředí, spolupracovat s ostatními žáky ve skupině na zadaném úkolu), kompetence občanské (získání představy o zvycích v anglicky mluvících zemích a jejich porovnání s naší zemí), kompetence pracovní (schopnost pracovat s dvojjazyčným slovníkem, využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí).

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- snažíme se, aby žák pochopil důležitost cizojazyčné komunikace v dnešním světě;
- poskytujeme žákům dostatek informačních zdrojů s vyžadovanou tematikou a vedeme je k jejich pravidelnému využívání;
- dedukční metodou vedeme žáky k porovnávání známých a neznámých jazykových jevů a k samostatnému formulování pravidel;
- zadáváním samostatné práce vedeme žáky k samostatnému aplikování pravidel, která se naučili;
- metodou dialogu simulujeme přirozený dialog vedený v cizím jazyce – žáci si vyzkouší svou schopnost se vyjádřit a reagovat;
- metodou skupinové práce se žáci učí komunikovat a spolupracovat s ostatními;
- využíváme vizuální materiály k nastartování jazykové komunikace;
- pomocí scének, her a soutěží navozujeme situace, během nichž se žáci snaží komunikovat a využít své znalosti;
- poskytujeme žákům informace v anglickém jazyce týkající se jiných vyučovacích předmětů (viz výše) a kulturních rozdílů mezi anglicky mluvícími zeměmi a naší zemí;
- metodou audio-vizuálních nahrávek (písně, nahrané rozhovory či jiné promluvy, filmy v původním znění) se žáky snažíme vystavit většímu množství autentického jazyka ve výuce; stejný cíl mají i návštěvy anglických divadelních představení.

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

Kompetence k učení

- uvádíme žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičujeme se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;
- představujeme novou slovní zásobu odvozováním smyslu z kontextu;
- porozumění textu ověřujeme vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;
- dle aktuální potřeby žáků zařazujeme do výuky speciální cvičení uspořádané na konci učebnice k intenzivnímu procvičení gramatiky a slovní zásoby;
- pravidelně zařazujeme do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- nabízíme žákům cvičení z oddílu učebnice zvaném „Příprav se na test“ a vedeme je tak k rozpoznání úrovně svých aktuálních znalostí z probírané lekce;
- využíváme znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů;
- vybízíme žáky k upevnování slovní zásoby a k pravidelnému sledování svého pokroku v učení pomocí speciálních cvičení na konci učebnice.;
- vybízíme žáky k odhadování obsahu čteného nebo slyšeného textu z jeho nadpisu a doprovodných obrázků nebo fotografií;
- vybízíme žáky k získání sebejistoty při komunikaci v anglickém jazyce, k upevnování slovní zásoby, gramatiky a k pravidelnému sledování svého pokroku v učení pomocí speciálních cvičení na konci učebnice;

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízíme žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadáváme simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;

- zadáváme úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazujeme do výuky úlohy, které typově odpovídají úlohám maturitních zkoušek a připravujeme tak žáky na jejich řešení a úspěšné zvládnutí;

Kompetence komunikativní

- zadáváme žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácvičku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičujeme jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadáváme samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazujeme diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- při práci na hodinách používáme anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadáváme úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjíme schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybíráme tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představujeme jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzujeme žáky, kteří podceňují své schopnosti a podporuje jejich sebejistotu;
- zadáváme taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazujeme diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazujeme do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ podporujeme u žáků jejich sebedůvěru ve své schopnosti;

Kompetence občanská

- poukazujeme na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů;
- seznamujeme žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využíváme témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využíváme situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmů širší skupiny;

Kompetence k podnikavosti

- poskytujeme žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožníme sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžadujeme, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dáváme jasné pokyny pro práci na hodině, stanovujeme dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;

- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učíme žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klademe otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážení všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést;

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

B) Sociální rozvoj
Komunikace
26. cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
27. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
29. dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů)
30. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
7. život Evropanů a styl života v evropských rodinách
8. životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
Jsme Evropané
14. co Evropu spojuje a co ji rozděluje

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení
4. respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Multikulturalita
21. multikulturalita současného světa a předpokl. vývoj v budoucnosti
22. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
23. specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
25. význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

B) Tematické okruhy produktivních činností
Tvorba mediálního sdělení
27. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
11. jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
13. já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
5. relaxace
7. jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku
C) SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE
verbální a neverbální komunikace (specifika)
3. lidská komunikace a jak jí rozumím

4. dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání); rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými); respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností); přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace); pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace); tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace); účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
D) MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE
2. jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
8. sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)
2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
4. perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítko společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence
8. kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace
D) ŽIJEME V EVROPĚ
3. shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
5 významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; významní Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska
3 Multikulturní výchova
C) VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ
1. Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
2. Jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)
6. Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům
5 Mediální výchova
C) UŽIVATELE (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)
8. ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce

Německý jazyk, Francouzský jazyk

Předměty **Německý jazyk, Francouzský jazyk** realizují obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV a obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP G ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP G.

Žák si v tercii volí z nabídky dvou cizích jazyků (německý nebo francouzský jazyk) pro celou další dobu studia, změna volby není později možná. Daný jazyk je vyučován pouze při dostatečném počtu zájemců.

V rámci předmětu se realizují vybrané okruhy z následujících průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G.

Hodinová dotace na nižším gymnáziu je tři lekce týdně, dvě hodiny v týdnu představují základní jazykový kurz, třetí hodina má konverzační charakter; také v navazujících třídách vyššího gymnázia pokračuje tři až čtyřhodinová výuka s jednou konverzační hodinou s rodilým mluvčím a přípravou tematických okruhů k maturitní zkoušce.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia, od tercie do oktávy gymnázia. Předmět je volitelným maturitním předmětem ve společné části a v profilové části maturitní zkoušky.

Výuka v jednotlivých ročnících je koncipována tak, aby rovnoměrně rozvíjela všechny požadované dovednosti, tj. schopnost vyjadřovat se ústně i písemně, rozumět slyšenému slovu i psanému textu na odpovídající úrovni; tím se získávají i potřebné kompetence, zejména kompetence k učení a k řešení problémů, samozřejmě kompetence komunikativní a rovněž sociální a personální. Při stanovení výstupů a jejich dílčích úrovní se vycházelo z evropského referenčního rámce a příslušných deskriptorů: pro nižší gymnázium se počítá s úrovní A1-A2, pro vyšší gymnázium s úrovní B1.

Jazyková výuka využívá znalostí a dovedností získaných v jiných předmětech: opírá se o jazykový systém českého jazyka, srovnává německý/francouzský jazyk se známými lexikálními jednotkami a gramatickými vztahy jazyka anglického, odkazuje na nauku historickou a geografickou, podporuje individuální četbu literatury a vede žáky k reflexi kulturních zážitků (filmů, divadelních představení apod.).

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- konsekvantně vyžadujeme respektování dohodnutých pravidel (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- zpřístupňujeme žákům studijní materiály a prameny (kompetence k učení);
- vysvětlujeme strukturu studovaného jazyka srovnáním s jazykem mateřským (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- poukazujeme na vzájemné etymologické a sémantické vztahy v lexiku (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky k samostatnému a kritickému přístupu k probíranému učivu (kompetence k řešení problémů);
- doporučujeme metodiku osvojení učiva v závislosti na jeho charakteru (kompetence k učení);

- vedeme žáky k pravidelnému studiu a soustředěné práci (kompetence k učení, kompetence sociální);
- zadáváme úkoly, při nichž je zapotřebí kombinovat informace z několika pramenů (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky k systematickému studiu a individuálnímu plánu opakování (kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vybízíme žáky ke kladení otázek a k reagování na jednotlivé body výkladu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- uplatňujeme individuální schopnosti žáků diferencovanými podněty (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- dáváme žákům prostor k prezentaci dosažených znalostí (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- kombinujeme induktivní a deduktivní didaktické postupy a formuluje pravidla přesně a názorně (kompetence k učení);
- trváme na přiměřené jazykové úrovni žakovských projevů a užívání vhodné terminologie (kompetence k učení, kompetence sociální);
- zadáváme úkoly umožňující rozvíjení kreativních schopností a fantazie (kompetence k řešení problémů);
- vytváříme příležitosti pro diskusi a výměnu různých názorů (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty a tím je motivuje k samostatné četbě (kompetence k učení);
- vybízíme žáky k hledání společenských, kulturních, politických a historických souvislostí při četbě (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky k analýze jazykové struktury a tím hlubšímu pochopení systému jazyka (kompetence k řešení problémů);
- reflektujeme aktuální dění zejména v příslušné jazykové oblasti (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- deklaruje jasná kritéria hodnocení a umožňuje žákům zpětnou vazbu (kompetence sociální a personální);
- sledujeme úroveň znalostí a dovedností jednotlivých žáků a oceňuje úspěchy (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- pomáháme žákům hledat individuální cesty k samostatnému dosažení cílů (kompetence k řešení úkolů, kompetence k učení);
- klademe důraz na mezioborové vztahy, vede k využívání jinde nabytých vědomostí (kompetence k učení, kompetence občanské);
- organizujeme v rámci mezinárodních projektů živý kontakt s cizojazyčným prostředím (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- organizujeme exkurze za účelem vytváření autentických zážitků (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- rozvíjíme estetické schopnosti žáků zapojováním obrazové a zvukové prezentace (kompetence komunikativní, kompetence k učení);
- podporujeme vytváření atmosféry vzájemného respektu a porozumění, rozvíjí v žácích empatii (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- zdůvodňujeme výběr učiva a metod i způsob prověřování znalostí (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- konsekvantně vyžadujeme respektování dohodnutých pravidel (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- zpřístupňujeme žákům studijní materiály a prameny (kompetence k učení);
- vysvětlujeme strukturu studovaného jazyka srovnáním s jazykem mateřským (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- poukazujeme na vzájemné etymologické a sémantické vztahy v lexiku (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky k samostatnému a kritickému přístupu k probíranému učivu (kompetence k řešení problémů);
- doporučujeme metodiku osvojení učiva v závislosti na jeho charakteru (kompetence k učení);
- vedeme žáky k pravidelnému studiu a soustředěné práci (kompetence k učení, kompetence sociální);
- zadáváme úkoly, při nichž je zapotřebí kombinovat informace z několika pramenů (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky k systematickému studiu a individuálnímu plánu opakování (kompetence k učení, kompetence k podnikavosti);
- vybízíme žáky ke kladení otázek a k reagování na jednotlivé body výkladu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- uplatňujeme individuální schopnosti žáků diferencovanými podněty (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- dáváme žákům prostor k prezentaci dosažených znalostí (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- kombinujeme induktivní a deduktivní didaktické postupy a formuluje pravidla přesně a názorně (kompetence k učení);
- trváme na přiměřené jazykové úrovni žakovských projevů a užívání vhodné terminologie (kompetence k učení, kompetence sociální);
- zadáváme úkoly umožňující rozvíjení kreativních schopností a fantazie (kompetence k řešení problémů);
- vytváříme příležitosti pro diskusi a výměnu různých názorů (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty a tím je motivuje k samostatné četbě (kompetence k učení);
- vybízíme žáky k hledání společenských, kulturních, politických a historických souvislostí při četbě (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky k analýze jazykové struktury a tím hlubšímu pochopení systému jazyka (kompetence k řešení problémů);
- reflektujeme aktuální dění zejména v příslušné jazykové oblasti (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- deklaruujeme jasná kritéria hodnocení a umožňuje žákům zpětnou vazbu (kompetence sociální a personální);
- sledujeme úroveň znalostí a dovedností jednotlivých žáků a oceňuje úspěchy (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- pomáháme žákům hledat individuální cesty k samostatnému dosažení cílů (kompetence k řešení úkolů, kompetence k učení);
- klademe důraz na mezioborové vztahy, vede k využívání jinde nabytých vědomostí (kompetence k učení, kompetence občanské);
- organizujeme v rámci mezinárodních projektů živý kontakt s cizojazyčným prostředím (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- organizujeme exkurze za účelem vytváření autentických zážitků (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- rozvíjíme estetické schopnosti žáků zapojováním obrazové a zvukové prezentace (kompetence komunikativní, kompetence k učení);

- podporujeme vytváření atmosféry vzájemného respektu a porozumění, rozvíjí v žácích empatii (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- zdůvodňujeme výběr učiva a metod i způsob prověřování znalostí (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

B) Sociální rozvoj
Komunikace
26. cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
27. dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)
30. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
C) Morální rozvoj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
37. zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
7. život Evropanů a styl života v evropských rodinách
Jsme Evropané
14. co Evropu spojuje a co ji rozděluje

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení
Lidské vztahy
8. vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
11. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
Etnický původ
17. postavení národnostních menšin
Multikulturalita
22. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
25. význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

B) Tematické okruhy produktivních činností
Tvorba mediálního sdělení
27. uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

7. jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neužitečnému nátlaku
13. jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit
C) SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE
1. verbální a neverbální komunikace (specifika)
3. lidská komunikace a jak jí rozumím
4. dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: <ul style="list-style-type: none">
o) vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);
p) rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);
q) respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);
r) přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);
s) pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);
t) tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);
u) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
8. kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace
D) ŽIJEME V EVROPĚ
1. geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
3. shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska
10. vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy – pouze Německý jazyk

3 Multikulturní výchova

C) VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ
7. Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)
8. Jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)
6. Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům

Latina

Předmět **Latina**

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v sextě jako povinný předmět.

Ve výchovně vzdělávacím procesu je kladen důraz na pochopení významu latiny v minulosti a dnes, na základní orientaci v latinské gramatice, na filologickou analýzu textu vedoucí k sémantické interpretaci v kontextu doby, kdy text vznikl. Žáci jsou rovněž seznamováni s římskou kulturou a reáliemi. Studium latiny přináší nejen vhled do systému jazyka, ale vede rovněž k objevování kulturně-historických kořenů evropské civilizace.

Předmět má vztah k dalším oborům vzdělávání: indoevropské jazyky, literatura, historie, filosofie, náboženství.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky k práci se slovníky, jazykovými příručkami, encyklopediemi (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby čerpali informace z nejrůznějších zdrojů (internet, odborná literatura) a vedeme je tak k orientaci v informačních zdrojích a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky k rozvíjení schopnosti argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Matematika

„ Matematika poskytuje nejčistší a nejbezprostřednější prožívání pravdy, v tom spočívá její hodnota pro všeobecné vzdělávání lidí“.

Max von Laue

Předmět **Matematika** realizuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace RVP ZV a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV; dále vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Mediální výchova RVP G.

Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu. Maturitní zkoušku lze skládat ve společné části jako její volitelnou složku a v profilové části.

Matematika rozvíjí logické myšlení i paměť, abstraktní a analytické myšlení, vede k srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze základní potřebné informace a mnoho dalších důsledků si odvodit. Důležitý je rovněž rozvoj geometrické představivosti v rovině i v prostoru.

Při výuce se aktivně osvojují strategie řešení úloh a nástroje potřebné pro aplikaci matematiky v praktickém životě i při dalším studiu. Žáci během studia poznávají, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, zvláště v přírodních vědách, informatice a ekonomii.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vedeme žáka k propojování poznatků a postupů mechanických s postupy „objevitelskými“, k odvozování a zdůvodňování nových poznatků - kompetence k řešení problémů, kompetence k učení;
- vedeme žáky k prezentacím vlastních postupů a výsledků práce – kompetence komunikativní;
- organizujeme práci žáků ve skupinách – kompetence sociální, personální, občanské;
- hledáme a v práci s žáky využíváme mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů;
- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu argumentací, a to jak v písemném, tak v ústním projevu – kompetence komunikativní, sociální a personální;
- vedeme žáky k účasti v matematických soutěžích (MO, Mat. klokan a jiné) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní.

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- vytváříme modelové situace související s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Kreativita
17. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
8. životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
Jsme Evropané
10. klíčové mezníky evropské historie

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Tematické okruhy receptivních činností
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
34. pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
35. rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
4. hledání rozdílů mezi informativ., zábavním a reklamním sdělením
5. chápání podstaty medián. sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel

6. identifikování základních orientačních prvků v textu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
8. rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

5 Mediální výchova

A) MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)
1. vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)

Informatika

Předmět **Informatika** realizuje obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie RVP ZV, částečně i obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV tematickým okruhem Využití digitálních technologií a částečně tematickým okruhem Svět práce; dále realizuje obsah vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Mediální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia. Na předmět Informatika navazuje volitelný Seminář z informatiky v septimě a oktávě. Předmět je volitelným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky a volitelným předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Pro výuku jsou k dispozici dvě odborné učebny vybavené výpočetní technikou.

Žáci jsou seznámeni se základy práce s operačním systémem. Naučí se ovládat a používat základní kancelářské programy, naučí se psát na klávesnici všemi deseti prsty. Žáci zvládají práci ve vybraných programech ze sady Open Office nebo Microsoft Office. Při tvorbě dokumentů uplatňují základní estetická a typografická pravidla.

Při vyhledávání informací na Internetu se žáci učí ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci rozumějí funkci sítě Internet a ovládají služby e-mail, WWW a instant messaging. Získají teoretické znalosti o nejpoužívanějších síťových protokolech a síťovém hardwaru.

Jsou seznámeni s principem rastrové grafiky a znalosti praktikují v programech pro úpravu a manipulaci rastrových obrázků a fotografií – IrfanView a GIMP. Jsou seznámeni s principem vektorové grafiky a znalosti praktikují v programech pro úpravu a manipulaci vektorových obrázků Zoner Callisto.

Žáci umějí tvořit a publikovat webové stránky s použitím základů JavaScriptu a PHP.

Rozumí pojmu algoritmus a dokáží algoritmy graficky zapisovat a využívat při tvorbě jednoduchých programů.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby znalosti a dovednosti, zejména při zpracování dokumentů, uplatňovali ve většině ostatních vyučovaných předmětů.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Seminář z informatiky, matematika

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby sbírali informace z různých zdrojů a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k správnému užívání výpočetní techniky (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vedeme žáky ke kvalitnímu zpracování prezentací (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby sbírali informace z různých zdrojů a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k správnému užívání výpočetní techniky (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kvalitnímu zpracování prezentací (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

6 Mediální výchova

B) Tematické okruhy produktivních činností
Tvorba mediálního sdělení
28. tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium;
29. technologické možnosti a jejich omezení

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
8. kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize
13. jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohou dále učit

5 Mediální výchova

A) MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)
1. vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
9. příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)
B) MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)
10. příprava reklamní kampaně výstižně propagující školu
E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)
1. čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních médií

Fyzika

Předmět **Fyzika** realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV, částečně i obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV tematickým okruhem práce s laboratorní technikou a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví RVP ZV tematickým okruhem chování v krizových situacích; dále realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu. Předmět úzce spolupracuje s předmětem Laboratoře v kvintě, sextě a septimě. Na předmět Fyzika navazuje volitelný Seminář z fyziky v septimě a oktávě nebo v oktávě. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Pro výuku od prvního ročníku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou, která je zároveň i fyzikální laboratoří.

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření. Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny,
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat,
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů,
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K tomu vedou následující výchovné a vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní;
- dbáme na bezpečnost práce v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské;
- vedeme žáky k tomu, aby řešili fyzikální úkoly jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů;
- podněcujeme a řídíme diskuse nad řešeními, vedeme žáky k hledání řešení a k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské;
- zadáváme úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské;
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní;
- zapojujeme žáky do fyzikálních soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní;

- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení;
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentacím vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- vytváříme modelové situace související s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti)
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané
10. klíčové mezníky evropské historie

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy
3. vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)
Základní podmínky života
7. voda (vztahy vlast. vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
8. ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
12. energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)
13. přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přír. zdrojů v okolí)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
16. průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPĚ
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; významní Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Chemie

Předmět **Chemie** realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV, částečně i obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví RVP ZV v sekundě gymnázia tematickým okruhem chování v krizových situacích a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV tematickým okruhem práce s laboratorní technikou; dále realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a částečně i obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví RVP G tematickým okruhem ochrana člověka za mimořádných událostí a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP G tematickým okruhem pracovněprávní vztahy.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Environmentální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia. Předmět úzce spolupracuje s předmětem Laboratoře v kvintě, sextě a septimě. Na předmět Chemie navazuje volitelný Seminář z chemie v septimě a oktávě nebo v oktávě. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Výuka je doplněna o exkurze, žáci se dále zapojují do Chemické olympiády. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená laboratorní technikou (pracovní stoly, digestoř, laboratorní sklo apod.).

Předmět Chemie vede žáky k logickému myšlení a vyvozování, klade důraz na budování vztahů s ostatními, zejména přírodovědnými předměty. Vede žáky k pochopení, že mnoho přírodních jevů lze vysvětlit na základě chemických poznatků. Ukazuje důležitost chemie a ostatních souvisejících předmětů pro poznávání světa kolem nás a význam chemického průmyslu pro společnost. Zařazováním laboratorních cvičení vede žáky zejména k přesnosti a čistotě při praktických činnostech.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Fyzice – úzce spolu souvisí mnoho témat v obou předmětech - osvědčila se např. společná exkurze do jaderné a vodní elektrárny; Přírodopisu a Zeměpisu – zejména v otázkách ekologie; Přírodopisu a Občanské a prosociální výchově – zejména v otázkách zdravého životního stylu a zneužívání návykových látek.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní;
- zadáváme žákům referáty, a tak je vedeme k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení a komunikativní;
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, a tím je motivujeme k hlubšímu studiu – kompetence k učení, k řešení problémů, pracovní;
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence občanské;
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci – kompetence pracovní a k učení;
- vedeme žáky, aby sbírali informace z různých zdrojů a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence komunikativní, k řešení problémů, k učení;

- klademe důraz na aplikace, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů a k učení;
- organizujeme exkurze a praktickou výuku, vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence občanské a k řešení problémů;
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské a pracovní;
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky – kompetence k řešení problému, komunikativní, k učení;
- vedeme žáky k hledání vhodných postupů, k prezentaci vlastního postupu a výsledků své práce – kompetence k řešení problémů, k učení, komunikativní, pracovní;
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a na respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence občanské, sociální a personální.

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení

- výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
  - organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
  - organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
  - dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
  - zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
  - vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentací vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
  - vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Základní podmínky života
7. voda (vztahy vlast. vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)
8. ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
15. doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
17. odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
Vztah člověka k prostředí
24. aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPE
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu

6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Přírodopis, Biologie

Předmět **Přírodopis** realizuje obsah vzdělávacího oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV.

Předmět **Biologie** navazuje na předmět Přírodopis na vyšším stupni gymnázia, realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G a částečně obsah vzdělávacího oboru Geologie RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G.

V rámci předmětu Přírodopis se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV.

V rámci předmětu Biologie se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G.

Předmět Přírodopis je zařazen na nižším gymnáziu a předmět Biologie na vyšším stupni gymnázia. Předmět úzce spolupracuje s předmětem Laboratoře v kvintě, sextě a septimě. Na předmět Biologie navazuje volitelný Seminář z biologie v septimě a oktávě nebo v oktávě. Maturitní zkoušku z předmětu lze skládat v rámci profilové části.

Výuka je doplněna o exkurze, olympiády, výukové programy v mimoškolních zařízeních. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou (video, DVD, mikroskopy), k dispozici jsou sbírky, trvalé preparáty, atlasy, klíče, nástěnné obrazy.

Předmět Přírodopis patří k předmětům zajišťujícím všeobecné vzdělání. V tomto předmětu mají studenti získat představu o podstatě života a o jeho rozmanitosti. Seznámí se základy evoluce a základy biologického systému. Dále se v Přírodopise zabýváme problémy souvisejícími s ochranou životního prostředí, seznamujeme studenty s běžnými nemocemi a úrazy včetně poskytování první pomoci. Žák je veden k tomu, aby při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Zeměpis, Chemie, Fyzika.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...), a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s klíči, atlasy, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- organizujeme pro žáky návštěvy muzeí a exkurze, vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- organizujeme besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku, vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské, kompetence pracovní);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- vedeme žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- reflexí vlastních zážitků a zkušeností vedeme žáky k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti jak ústně tak písemně například ve formě samostatně zpracovávaných referátů (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);

- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...), a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s klíči, atlasy, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k diskusím a k formulaci závěrů o příčinách různých přírodních procesů, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- organizujeme pro žáky návštěvy muzeí a exkurze, vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- organizujeme besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku, vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- reflexí vlastních zážitků a zkušeností vedeme žáky k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- vytváříme se žáky na základě biologických pozorování, dosavadní zkušenosti a znalosti, hypotézy, jejichž správnost ověří žáci v praktickém cvičení (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
43. já jako zdroj informací o sobě

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy
27. les (les v našem prostředí, produkční a mimoprod. významy lesa)
28. pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)

4. moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
Základní podmínky života
9. půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)
10. ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)
11. ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
18. ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti)
21. dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
Vztah člověka k prostředí
24. aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
2. jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
11. jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
6. celková péče o vlastní zdraví

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

B) GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY
5. zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu
D) ŽIJEME V EVROPĚ
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

4 Environmentální výchova

A) PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ
4. Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
5. Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
6. Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému
B) ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
12. Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti
13. Cím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany
14. Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí
15. Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost

16. K čemu člověk využívá půdu a jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají
17. Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace a jaký vliv má tento růst na živ.í prostředí
18. Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
19. Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zauímají zainteresované skupiny
20. Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení
21. Které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje
22. Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva
C) ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY
5. S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká
6. Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR
7. Které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí
8. Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí a jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie

Laboratoře

Předmět **Laboratoře** realizuje obsah vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie a Biologie RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a částečně i obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví RVP G tematickým okruhem ochrana člověka za mimořádných událostí a částečně obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Environmentální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia. Předmět úzce spolupracuje s předměty Fyzika, Chemie a Biologie.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená laboratorní technikou (pracovní stoly, digestoř, laboratorní sklo apod.).

v Předmět je zaměřen na rozvíjení praktických dovedností z chemie, fyziky a biologie při práci v laboratoři. Při laboratorních cvičeních pracují žáci individuálně, či ve skupinách (2 – 4 žáci), kde mohou mít různé skupiny stejnou úlohu nebo jinou úlohu (dle zadání). Každému laboratornímu cvičení předchází instruktáž učitele. Výstupem žáka je zpracování protokolu podle požadavků vyučujícího.

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému

posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentací vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPĚ
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Zeměpis

Předmět **Zeměpis** realizuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV a obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP G ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda RVP G a Člověk a společnost RVP G, částečně obsah vzdělávacího oboru Geologie RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G i obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví RVP G tematickým okruhem ochrana člověka za mimořádných událostí.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Multikulturní výchova RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia, v primě až sextě. Na předmět Zeměpis navazuje volitelný Seminář ze zeměpisu v septimě a oktávě. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Výuka je doplněna o exkurze, olympiády, výukové programy, ročníkové práce. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Zeměpis obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru. Pro studenty je důležitá v geografii jak orientace na mapách, tak i v terénu. Proto jsou organizovány terénní exkurze.

V rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s Dějepisem, Občanskou a prosociální výchovou, Přírodopisem, Chemií, Fyzikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);

- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...), a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s atlasy, mapami, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- organizujeme besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku, vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- vedeme žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
16. naše vlast a Evropa
17. evropské krajiny
18. Evropa a svět
5. státní a evropské symboly
6. Den Evropy;
Jsme Evropané
11. Evropská integrace
12. instituce Evropské unie a jejich fungování
13. čtyři svobody a jejich dopad na život jedince

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Etnický původ
15. rovnocennost všech etnických skupin a kultur
17. postavení národnostních menšin
18. základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
19. různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy
3. vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)

4. moře (druhovú odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás)
5. lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)
6. kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
Základní podmínky života
9. půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině)
13. přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přír. zdrojů v okolí)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
14. zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
15. doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)
16. průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti)
20. změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
21. dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
Vztah člověka k prostředí
26. nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
3. geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí; zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšováním vzájemné závislosti
B) GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY
1. nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus
2. chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení
3. nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh
4. světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí
6. vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání
7. životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
C) HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE
2. mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN
6. světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování
D) ŽIJEME V EVROPĚ

1. geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy
2. evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
4. evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace
9. ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu: zásadní transformační procesy
10. vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy

3 Multikulturní výchova

A) ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ
4. Jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)
5. Které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)
6. Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet

Občanská a prosociální výchova, Základy společenských věd

Předmět **Občanská a prosociální výchova** realizuje obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV, obsah tematického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV, částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a dále část doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova RVP ZV.

Předmět **Základy společenských věd** navazuje na předmět Občanská a prosociální výchova na vyšším stupni gymnázia, realizuje obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G.

V rámci předmětu Občanská a prosociální výchova se realizují tematické okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV. V rámci předmětu Základy společenských věd se realizují tematické okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP G.

Předmět Občanská a prosociální výchova je zařazen na nižším gymnáziu a předmět Základy společenských věd na vyšším stupni gymnázia. Na předmět Základy společenských věd navazuje volitelný Společenskovědní seminář v septimě a oktávě nebo v oktávě. Maturitní zkoušku lze skládat ve společné části jako její volitelnou složku a v profilové části.

Občanská a prosociální výchova vede studenty k tomu, aby si vytvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech společenského soužití, o hospodářském životě společnosti, kulturním dědictví, demokratických postupech při řízení státu, o způsobech řešení globálních problémů a dalších důležitých celospolečenských otázkách.

Učí žáky orientovat se v základních odvětvích soukromého práva i v ekonomické realitě, s kterými se v praktickém životě budou denně setkávat.

Zdůrazňuje úlohu mravnosti, důstojnosti člověka, respektování lidských práv a vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života.

Cílem Občanské a prosociální výchovy je pomoci formovat studenty v odpovědné a aktivní občany, kteří budou přínosem demokratické společnosti.

Základy společenských věd navazují na předmět Občanská a prosociální výchova. Předmět prohlubuje a rozšiřuje znalosti dílčích oborů, se kterými jsou studenti ve výuce seznamováni. Protože se jedná o předmět se širokým záběrem, který pomáhá upevňovat mezipředmětové vztahy a vytvářet celkový všeobecný přehled, je nutná aktivní spolupráce studentů a sledování politických, kulturních a celkově společenských událostí.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Křesťanská výchova, Dějepis, Zeměpis, Přírodopis, Biologie.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);

- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy, historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);
- organizujeme besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku, vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a respekt před danými pravidly a předpisy (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- reflexí vlastních zážitků a zkušeností vedeme k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- rozvíjíme empatii žáků rozborem textu, filmu, jednání osobností (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu, (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);

- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
3. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
Psychohygienu
13. sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilid. vztazích
B) Sociální rozvoj
Poznávání lidí
19. rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
20. chyby při poznávání lidí
Mezilidské vztahy
23. lidská práva jako regulativ vztahů
Komunikace
25. řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
31. efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace

2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola
4. spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
Občan, občanská společnost a stát
5. občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
6. Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana
7. úloha občana v demokratické společnosti
8. základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost)
9. principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vz. komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
Formy participace občanů v politickém životě
10. volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)
11. obec jako základní jednotka samosprávy státu
12. společenské organizace a hnutí
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
14. principy demokracie
15. základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)

16. význam Ústavy jako základního zákona země
17. demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
5. státní a evropské symboly
Jsme Evropané
11. Evropská integrace
12. instituce Evropské unie a jejich fungování
15. mez. organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3.poznávání vlastního kulturního zakotvení
5. základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě
Lidské vztahy
8. vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
9. předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)
10. důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
11. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
Etnický původ
16. odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
20. projevy rasové nesnášenlivosti, jejich rozpoznání a důvody vzniku
Princip sociálního smíru a solidarity
26. odpovědnost a příspěví každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
27. nekonfliktní život v multikulturní společnosti
28. aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin
29. otázka lidských práv, základní dokumenty

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Tematické okruhy receptivních činností
22. vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy
23. role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování
24. role médií v polit. životě (předvolební kampaně a jejich význam)
26. role médií v politických změnách

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
1. „já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání
2. jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice
9. jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu
10. co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
13. já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
2. péče o sebe sama

3. předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.
4. strategie zvládnání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily
C) SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE
1. verbální a neverbální komunikace (specifika)
2. co vím o svém komunikačním chování
3. lidská komunikace a jak jí rozumím
4. dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet: a) vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání); b) rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými); c) respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností); d) přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace); e) pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace); f) tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace); g) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).
D) MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE
8. moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
2. které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.
3. nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým
4. jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy
5. jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám, a jak rozvíjet vztahy s dospělými
7. jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními
11. jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
1. teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka
6. globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky
9. člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti); chápání národní a evropské identity, vlivy na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu
B) GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY
1. nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus
7. životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí
9. lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy
10. politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor

5 Mediální výchova

E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)
--

2. co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce
--

Dějepis

Předmět **Dějepis** realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP ZV a obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia. Na předmět Dějepis navazuje volitelný Seminář z dějepisu v septimě a oktávě nebo v oktávě. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Pro výuku je od prvního ročníku k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a dějepisnou knihovnou. Výuka je doplněna o pravidelné exkurze do kulturně-historických objektů a institucí.

Předmět Dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti, základní dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Protože je důležité poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti, je důraz kladen především na dějiny novověku a moderní dějiny, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Předmět významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů, dospět k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Předmět Dějepis má vztah k dalším předmětům, úzce souvisí s předmětem Zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vybíráme a předkládáme žákům vhodné prameny, tím je motivujeme k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s historickými prameny, slovníky, atlasy, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- zadáváme žákům referáty, využíváme forem jak samostatné, tak skupinové práce, klademe důraz na správnost formulací a logickou strukturu, vedeme je k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy, souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- organizujeme pro žáky exkurze do kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea, archivy) a na historicky významná místa, rozvíjíme tím jejich estetické cítění, vedeme je k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou a vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura a periodika, internet...) (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, atlasů, encyklopedií (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky - tradice, kulturní dědictví... (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů a tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopnosti věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- organizujeme pro žáky exkurze do kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea) a na historicky významná místa, tím rozvíjíme jejich estetické cítění, formujeme postoje žáků ke kulturním hodnotám, rozvíjíme jejich kulturní rozhled a vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

13. demokracie jako protiváha diktatury a anarchie

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané
9. kořeny a zdroje evropské civilizace
10. klíčové mezníky evropské historie
11. Evropská integrace

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
2. historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni
C) HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE
1. historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka
D) ŽIJEME V EVROPE
4. evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska
7. historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy
8. politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky

5 Mediální výchova

E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)
7. média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce, proč se v nepřehledných, zlomových okamžicích uplatňuje rozhlas
8. role médií v dějinách obce

Tělesná výchova

Předmět **Tělesná výchova** realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV; dále obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G tematickým okruhem zdravý způsob života a péče o zdraví.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G.

Třída je po celou dobu výuky předmětu dělena na dvě skupiny, výuka je rozdělena na dívky a chlapce. Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu.

Předmět je zaměřen na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole. Tělesná výchova umožňuje rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, dále poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Žáci se učí rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné i duševní zdraví a osvojují si dovednosti jim předcházet nebo je řešit.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Přírodopis, Biologie, Zeměpis.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské, kompetence pracovní);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnostem druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- zdůrazňujeme hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivujeme k práci na vlastním zdokonalení (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a na respekt před danými pravidly a předpisy (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- reflexí vlastních zážitků a zkušeností vedeme k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- zdůrazňujeme hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivujeme k práci na vlastním zdokonalení (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách projevu (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své schopnosti a dovednosti a znalosti i před neznámým publikem, s využitím různých způsobů komunikace (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- zapojujeme žáky do soutěží, závodů, olympiád a dalších forem pohybové činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informacím (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata související s pohybovou aktivitou, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich pohybových schopností a dovedností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
3. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
8. zdravé a vyrovnané sebepojetí

Psychohygiena
15. dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)
Kreativita
17. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
B) Sociální rozvoj
Poznávání lidí
18. vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
Komunikace
30. komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)
Kooperace a kompetice
35. rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
4. mezinárodní setkávání
7. život Evropanů a styl života v evropských rodinách

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy
7. udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost
11. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

B) Tematické okruhy produktivních činností
Práce v realizačním týmu
31. utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
11. jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
5. relaxace
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
1. můj vztah ke spolupráci a k soutěži
12. jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky

Hudební výchova

Předmět **Hudební výchova** realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV; dále obsah vzdělávacího oboru Hudební obor RVP G ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia, v primě až sextě.

Hudební výchova rozvíjí a upevňuje hudební schopnosti a dovednosti u jednotlivých žáků. Ve výuce je zohledňován i kolektivní tvůrčí přístup k probírané látce a to nejen při osvojování poznatků, ale hlavně při interpretaci různých vybraných hudebních ukázek. Jeden z hlavních akcentů hudebního vzdělávání a výchovy je kladen především na prožívání kultury a kritický přístup ke všemu, co se za kulturu vydává.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Tělesná výchova, Dějepis, Výtvarná výchova, Český jazyk, Fyzika, Matematika, Občanská a prosociální výchova

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a hudebně pohybové.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- klademe důraz na osobní hudebně-pohybový projev a tím přispíváme k utváření kulturní a umělecké osobnosti (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- vedeme žáky k záznamům o poslechových, hudebních a dramatických aktivitách, což vede ke kritickému přístupu k nabízeným programům (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence

k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a hudebně pohybové, kompetence k podnikavosti

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky k záznamům o poslechových, hudebních a dramatických aktivitách, což vede ke kritickému přístupu k nabízeným programům (kompetence občanské, sociální a k podnikavosti);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti i před neznámým publikem, s využitím různých způsobů komunikace (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky k účelnému používání encyklopedií a odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím je motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
17. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
22. chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Objevujeme Evropu a svět
4. mezinárodní setkávání
Jsme Evropané
9. kořeny a zdroje evropské civilizace

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Tematické okruhy receptivních činností
25. vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPĚ
2. evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Výtvarná výchova

Předmět **Výtvarná výchova** realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP ZV; dále obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor RVP G ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen na nižším i vyšším stupni gymnázia, v primě až sextě.

Předmět výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Český jazyk, Dějepis.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních, zdůrazňujeme zásady laické první pomoci v případě úrazu (kompetence občanské, kompetence pracovní);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na bezpečnost práce, vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních a předjímání důsledků svého chování, zdůrazňujeme zásady poskytování účinné první pomoci (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
3. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
Kreativita
17. cvičení pro rozvoj zákl. rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
B) Sociální rozvoj
Kooperace a kompetice
33. rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.)
34. rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané
9. kořeny a zdroje evropské civilizace

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
17. odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
18. ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti)

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
1. můj vztah ke spolupráci a k soutěži

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPE
2. evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství
5. významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu
6. významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska

Základy ekonomiky

Předmět **Základy ekonomiky** realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP G. V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G.

Předmět je zařazen pouze na vyšším gymnáziu v septimě.

Základy ekonomiky uvádějí žáky do světa ekonomických pojmů a ekonomického myšlení, bez kterých se v dnešní společnosti neobejdou. Umožňují jim pochopit tržní mechanismus, podstatu a možnosti podnikání i úlohu státu v tržní ekonomice a zároveň rozvíjet finanční gramotnost. Cílem je dosáhnout porozumění mikroekonomickým i makroekonomickým vztahům a jejich využití v praxi, naučit se zodpovědně zacházet s finančními prostředky s ohledem na vlastní možnosti a potřeby a zodpovědně využívat možností sociálního státu, analyzovat a využívat aktuální mediální informace, týkající se české i světové ekonomiky a pochopit přínosy a rizika globalizace.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Základy společenských věd, Občanská a prosociální výchova, Zeměpis, Matematika.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu, (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zadáváme žákům referáty a vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

Zařazená průřezová témata

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

A) GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY
5. ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace světového hospodářství – národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba; globální ekonomická nerovnost – nerovnoměrnost v rozložení a rozvoji světového hospodářství, centra a periferie výroby a spotřeby; koncentrace hospodářské a politické moci
D) ŽIJEME V EVROPĚ
9 ekonomický vývoj českých zemí v evrop. a svět. kontextu: zásadní transformační procesy

Křesťanská výchova

Předmět **Křesťanská výchova** je dotváří charakter školy, realizuje další vzdělávací obsah dotvářející zaměření školy a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP ZV ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a dále část doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova RVP ZV; dále částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP G a učivo víra v lidském životě vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ RVP G ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G v oktávě gymnázia.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV; Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Mediální výchova RVP G.

Předmět je zařazen po celou dobu studia na gymnáziu.

Předmět probouzí a reflektuje otázky po Bohu a umožňuje dát na ně odpověď; uschopňuje k vytvoření důvěrného vztahu ke skutečnosti víry; uschopňuje k osobnímu rozhodnutí se pro víru; motivuje k náboženskému životu; slouží k posílení identity žáků; motivuje žáky ke kritickému nasazení se pro společnost.

Etická výchova čerpá ze španělského projektu Výchova k prosociálnosti (R. Olivar), který tvůrčím způsobem rozvinul L. Lencz ve slovenském projektu Etická výchova. Prosociální chování je zaměřené na pomoc nebo ve prospěch jiných osob či skupin bez aktuálního očekávání odměny. Když si dítě osvojí prosociální postoje a chování, vyroste s velkou pravděpodobností v charakterního člověka, jak potvrzují psychologické výzkumy. Etická výchova se zaměřuje na prevenci mravní devastace mládeže. Aby dosáhla tohoto cíle, nespokojuje se jen s podáváním informací o morálních zásadách, ale též účinně podporuje pochopení a přijetí mravních norem a napomáhá k osvojení chování, které je s nimi v souladu. K tomu slouží metody založené na zážitku, zkušenosti a spolupráci (např. diskuse, besedy, ankety, psychohry, dramatizace, práce s obrazem, hudbou, výtvarné aktivity...). Snahou Etické výchovy je pomoci vychovat morálně vyzrálé osobnosti, které přijaly skutečné mravní hodnoty a dokáží ve svém životě vytvářet harmonické a stabilní vztahy.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis.

Během studia nižšího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, vedeme je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);

- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- vedeme žáky k diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich názory a vedeme je k toleranci názorů druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporuje vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- rozvíjíme morálně volní vlastnosti žáků požadavkem na dodržování sjednaných pravidel a na respekt před danými pravidly a předpisy (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- reflexí vlastních zážitků a zkušeností vedeme k hledání nových hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů);
- rozvíjíme empatii žáků rozborem textu, filmu, jednání historické či biblické osoby (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Během studia vyššího gymnázia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence občanské, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky k hlubší reflexi vlastních zážitků a zkušeností a podněcujeme je k utváření pozitivních hodnot a postojů (kompetence sociální a personální, kompetence občanské);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti a tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence komunikativní, kompetence k učení);

Průřezová témata zařazená na nižším gymnáziu

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) Osobnostní rozvoj
Sebepoznání a sebepojetí
44. já jako zdroj informací o sobě
45. druhí jako zdroj informací o mně
46. moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)

47. co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování
48. můj vztah ke mně samé/mu
7. moje vztahy k druhým lidem
8. zdravé a vyrovnané sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
9. cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
Psychohygienu
12. dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
Kreativita
17. cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
B) Sociální rozvoj
Mezilidské vztahy
21. péče o dobré vztahy
22. chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
23. lidská práva jako regulativ vztahů
24. vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
Komunikace
32. pravda, lež a předstírání v komunikaci
Kooperace a kompetice
33. rozvoj individ. dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozit. myšlení apod.)
34. rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
C) Morální rozvoj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
36. dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích
38. problémy v seberegulaci
Hodnoty, postoje, praktická etika
39. analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
40. vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
41. pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)
42. dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference
3. poznávání vlastního kulturního zakotvení
Lidské vztahy
6. právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
7. udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost
10. důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích
11. uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
12. význam kvality mezilid. vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti
13. tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
14. lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Průřezová témata zařazená na vyšším gymnáziu

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
3. jak jsem schopen vnímat se pozitivně
4. jak rozumím vlastní jedinečnosti
5. jaká/jaký chci být a proč
8. můj vztah k lidem
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
1. reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli
D) MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE
1. jaké jsou mé hodnotové žebříčky
2. jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec
3. jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne
4. jak přebírám zodpovědnost v různých situacích
5. jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě
6. jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem
7. jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)
9. já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
9. jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

D) ŽIJEME V EVROPE
2. evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství

Seminář z fyziky

Předmět **Seminář z fyziky** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě nebo v oktávě. Navazuje na předměty Fyzika, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Předmět prohlubuje dosud získané poznatky z oblasti fyziky. Zejména klade důraz na prohloubení základního gymnaziálního učiva. Žáci se dále budou v semináři připravovat na studium fyziky na vysoké škole – zejména prací s odbornými prameny, vyhledáváním nadstavbových informací z různých zdrojů, jejich porovnáváním a hodnocením.

Pro výuku je k dispozici učebna vybavená didaktickou technikou, fyzikální kabinet vybavený potřebnými pomůckami k provádění experimentů.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Chemii – úzce spolu souvisí mnoho témat (zejména z fyzikální chemie), Biologii – zejména v oblasti energie, Matematice – využívání základů matematiky k řešení úloh

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- vytváříme modelové situace související s aktuálně probíranými tématy, formujeme tak názory a postoje žáků (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);

Cyrlometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti)
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Seminář z biologie

Předmět **Seminář z biologie** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět prohlubuje dosud získané poznatky z oblasti biologie. Zejména klade důraz na prohloubení základního gymnaziálního učiva. Studenti se dále budou v semináři připravovat na studium biologie na vysoké škole – zejména prací s odbornými prameny, vyhledáváním nadstavbových informací z různých zdrojů, jejich porovnáváním a hodnocením.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP G, Environmentální výchova RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě nebo v oktávě. Navazuje na předmět Biologie, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Chemii - zejména v oblasti biochemie, Zeměpisu – zejména v otázkách ekologie, Tělesné výchově – vedení ke zdravému životnímu stylu, Fyzice – energie.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti i před neznámým publikem, s využitím různých způsobů komunikace (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentacím vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Zařazená průřezová témata

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
2. jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice

4 Environmentální výchova

A) PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ
7. Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
8. Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
9. Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému
B) ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
7. Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
9. Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení

Seminář z chemie

Předmět **Seminář z chemie** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět prohlubuje dosud získané poznatky z oblasti chemie. Zejména klade důraz na prohloubení základního gymnaziálního učiva. Studenti se dále budou v semináři připravovat na studium chemie na vysoké škole – zejména prací s odbornými prameny, vyhledáváním nadstavbových informací z různých zdrojů, jejich porovnáváním a hodnocením.

V rámci předmětu se realizují tematické okruhy z průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP G, Environmentální výchova RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě nebo v oktávě. Navazuje na předmět Chemie, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Biologii – zejména v oblasti biochemie a obecné biologie, Fyzice – úzce spolu souvisí mnoho témat (zejména z fyzikální chemie), Základům společenských věd – zneužívání chemických látek jako látek návykových.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti i před neznámým publikem, s využitím různých způsobů komunikace (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kritickým rozborům, hledání různých alternativ a formulování hypotéz, ověřování hypotéz a prezentací vlastního postupu a výsledků práce, zařazujeme praktické a laboratorní cvičení (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Zařazená průřezová témata

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
2. jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice

4 Environmentální výchova

A) PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ
10. Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí
11. Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy
12. Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému
B) ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
7. Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka
10. Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení

Seminář z latiny

Předmět **Seminář z latiny** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě, navazuje na předmět Latina. Předmět je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Ve výchovně vzdělávacím procesu je kladen důraz na pochopení významu latiny v minulosti a dnes, seznámení s latinskou gramatikou a slovní zásobou a na četbu latinských textů (v septimě gymnázia především cvičných, upravovaných, v oktávě gymnázia pak i úryvků autentických textů). Žáci jsou rovněž seznamováni s římskou kulturou a reáliemi. Studium latiny přináší nejen vhled do systému jazyka, ale vede rovněž k objevování kulturně-historických kořenů evropské civilizace.

Předmět má vztah k dalším oborům vzdělávání: indoevropské jazyky, literatura, historie, filosofie, náboženství.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vybíráme a předkládáme žákům vhodné texty, tím je motivujeme k četbě a k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky k práci se slovníky, jazykovými příručkami, encyklopediemi (kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby čerpali informace z nejrůznějších zdrojů (internet, odborná literatura) a vedeme je tak k orientaci v informačních zdrojích a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky k rozvíjení schopnosti argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Seminář z informatiky

Předmět **Seminář z informatiky** je volitelným předmětem realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě. Navazuje na předmět Informatika, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky. Předmět připravuje na maturitu z Informatiky rozšiřujícími tématy (OS Linux, programování v jazyku Pascal). Žáci budou seznámeni detailněji s počítačovými sítěmi, posílí teoretické i praktické znalosti související s operačními systémy, zpracováním čísel v počítači, databázemi. Velký důraz je kladen na všeobecný přehled a dění z oblasti IT. Žáci tak mají přehled o současném dění a trendech v oblasti výpočetní techniky.

Předmět má vztah k dalším předmětům: Informatika, Matematika

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- vedeme žáky, aby sbírali informace z různých zdrojů a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k správnému užívání výpočetní techniky (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky ke kvalitnímu zpracování prezentací (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- klademe důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života (kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální).

Společenskovědní seminář

Předmět **Společenskovědní seminář** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě. Navazuje na předmět Základy společenských věd, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Společenskovědní seminář navazuje na předmět Základy společenských věd. Předmět prohlubuje a rozšiřuje znalosti dílčích oborů, se kterými jsou studenti ve výuce seznamováni. Protože se jedná o předmět se širokým záběrem, který pomáhá upevňovat mezipředmětové vztahy a vytvářet celkový všeobecný přehled, je nutná aktivní spolupráce studentů a sledování politických, kulturních a celkově společenských událostí.

Předmět má vztah k dalším předmětům: dějepis, křesťanská výchova, zeměpis, biologie.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu, (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví), (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti).

Seminář z dějepisu

Předmět **Seminář z dějepisu** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě. Navazuje na předmět Dějepis, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Předmět Seminář z dějepisu rozvíjí již dříve získané poznatky o konání člověka v minulosti, základní dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Jeho hlavním posláním je, aby se studenti hlouběji seznámili a naučili pracovat s písemnými a obrazovými prameny, odbornou literaturou i literaturou faktu. Předmět významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů, dospět k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Předmět Seminář z dějepisu má vztah k dalším předmětům, úzce souvisí s předmětem Dějepis, Zeměpis a Seminář ze zeměpisu ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

- **K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:** vybíráme a předkládáme žákům vhodné prameny, tím je motivujeme k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s historickými prameny, slovníky, atlasy, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- zadáváme žákům referáty, využíváme forem jak samostatné, tak skupinové práce, klademe důraz na správnost formulací a logickou strukturu, vedeme je k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy, souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- organizujeme pro žáky exkurze do kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea, archivy) a na historicky významná místa, rozvíjíme tím jejich estetické cítění, vedeme je k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou a vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Seminář ze zeměpisu

Předmět **Seminář ze zeměpisu** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je dotován celkem 4 hodinami na vyšším gymnáziu; v septimě a oktávě dvěma hodinami.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě. Navazuje na předmět Zeměpis, který je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Zeměpis obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru. Pro studenty je důležitá v geografii jak orientace na mapách, tak i v terénu. Proto jsou organizovány terénní akce, které probíhají buď v okolí naší školy nebo mimo okolí naší školy. Výuka je doplněna o exkurze, olympiády, výukové programy, ročníkové práce.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou (dataprojektor, notebook, mapy apod.)

V rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s Dějepisem, Biologií, Chemií, Fyzikou.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální);
- vybíráme a předkládáme žákům odpovídající texty různých žánrů, včetně odborného, tím je motivujeme ke kritickému čtení, analýze sdělení a věcné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- zadáváme žákům referáty, seminární úkoly a seminární práce, vedeme je tak k rozvíjení schopností věcné argumentace a vhodné prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží, olympiád a dalších forem středoškolské odborné činnosti tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- zařazujeme formu skupinové a týmové práce s důrazem na skupinové procesy tvorby (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy a širší kontext problematiky (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly rozvíjející jejich kognitivní procesy i postoje a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence k podnikavosti, kompetence sociální a personální);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů (odborná literatura, media tištěná i elektronická, odborné knihovny ...) a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);

- vedeme žáky k účelnému používání slovníků, klíčů, atlasů, map, encyklopedií, odborných příruček (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky ke kultivovaným a věcně podloženým diskusím na aktuální témata, formujeme tak jejich postoje a toleranci k názorům a postojům druhých (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské);
- klademe důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, silných i slabých stránek, podporujeme u žáka samostatné hodnocení individuálního zlepšení výkonu a tím jej motivujeme k práci na vlastním osobnostním růstu (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme besedy s odborníky na aktuální témata, rozšiřujeme výuku o exkurse do praxe a vedeme tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti);
- vyžadujeme od žáků respektování sjednaných pravidel a přizpůsobení se předepsaným požadavkům (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská).

Seminář z dějin umění

Předmět **Seminář z dějin umění** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v septimě a oktávě. Navazuje na předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova, které jsou volitelnými maturitními předměty v profilové části maturitní zkoušky.

Předmět Seminář z dějin umění rozvíjí již dříve získané poznatky v předmětech z celku Umění a kultura. Předmět významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení uměleckých tendencí.

Předmět Seminář z dějin umění má vztah k dalším předmětům, úzce souvisí s předmětem Dějepis, Zeměpis a Český jazyk a literatura.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

- **K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:** vybíráme a předkládáme žákům vhodné prameny, tím je motivujeme k následné analýze a společné diskusi (kompetence k učení, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- vedeme žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura ...) a vedeme je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- vedeme žáky k práci s historickými prameny, slovníky, atlasy, encyklopediemi (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- zadáváme žákům referáty, využíváme forem jak samostatné, tak skupinové práce, klademe důraz na správnost formulací a logickou strukturu, vedeme je k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní);
- zapojujeme žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivujeme k hlubšímu studiu (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence pracovní);
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy, souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení, kompetence pracovní);
- vedeme žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní);
- organizujeme pro žáky exkurze do kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea, archivy) a na historicky významná místa, rozvíjíme tím jejich estetické cítění, vedeme je k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou a vytváříme prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské).

Deskriptivní geometrie

Předmět **Deskriptivní geometrie** je volitelným předmětem, realizuje další vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity RVP G.

Předmět je zařazen na vyšším stupni gymnázia v oktávě. Navazuje na předmět Matematika.

Předmět prohlubuje dosud získané poznatky z oblasti planimetrie, geometrie a stereometrie vyučovaných v matematice. Pro žáky je přípravou na různé obory vysokých škol, především technické či architekturu.

Pro výuku je k dispozici učebna vybavená didaktickou technikou.

Předmět má vztah především k předmětu Matematika.

Během studia žák získává kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k podnikavosti.

K dosažení výše zmíněných kompetencí vedou následující strategie:

- klademe důraz na správnost a výstižnost formulací, užití odborné terminologie, logickou strukturu a věcnost argumentací, v různých formách písemného i mluveného projevu (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů);
- zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly a podporujeme jejich profesní orientaci (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- vedeme žáky, aby kriticky hodnotili a používali informace z různých zdrojů a vedeme je ke kritickému posuzování validity a relevance informací (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení);
- klademe důraz na aplikace, induktivní a deduktivní postupy, vedeme žáky k propojení zvládnutých poznatků a postupů a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů);
- organizujeme žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti);
- dbáme na vytváření příznivé atmosféry ohleduplnosti, podporujeme vzájemnou kooperaci a respekt k činnosti druhých (kompetence sociální a personální, kompetence občanská);
- zařazujeme problémovou výuku a podporujeme samostatné řešení problémů žáky (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti).

Projektové vyučování – mediální výchova

Určeno pro: kvintu gymnázia

Zařazeno do předmětu: informatika, český jazyk

Cíle: Žáci budou během projektu seznámeni s fungováním médií, mediální produkcí, vlivem médií na život člověka a postavením médií ve společnosti (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich podporovány postoje odolnosti vůči manipulativnímu vlivu médií, vhodné uspořádání hodnot prezentovaných médií a aktivní přístup k utváření příznivého společenského klimatu prostřednictvím medií (afektivní cíl projektu).

V rámci modelových situací budou žáci rozvíjet kritický přístup k mediální reprezentaci skutečnosti, posuzování relevance a věrohodnosti informačních zdrojů a informací a komunikační dovednosti při konzumaci médií (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází z průřezového tématu Mediální výchova RVP G. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

5 Mediální výchova

A) MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)
2. vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations atd.)
3. financování médií (reklama, poplatky, efektivita realizovaná standardizací)
4. profesně etické kodexy
5. lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři)
6. jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď)
7. organizace práce v médiích: jak vzniká zpráva, jak vzniká zábavní pořad, práce v redakci, výrobní štáb
B) MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)
13. kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii
14. rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)
15. vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)
16. výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlase a televizi)
17. stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech
18. hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení
19. mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)
20. reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)
21. příprava „ideálního“ časopisu pro mládež (co v reálných časopisech žáci považují za zajímavé a co v nich postrádají)
12. příprava televizního vystoupení založeného na textu z denního tisku (rozdíl mezi psaným a mluveným projevem)
C) UŽIVATELÉ (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)
9. co je veřejnost, publikum, občané, uživatelé, konzumenti
3. média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)

4. jak se měří a popisuje publikum (náklad, čtenost, sledovanost, podíl na trhu)
5. co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika (volnost vyložit si sdělení po svém)
6. návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.)
7. sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor
D) ÚČINKY MEDIÁLNÍ PRODUKCE A VLIV MÉDIÍ (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí)
6. vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavění nábytku po výběr konverzačních témat)
7. předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)
8. vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)
9. činnost „mediální poradny“ (jak rozpoznat návyky mediální konzumace a jak je měnit)
10. příprava televizní či rozhlasové diskuse na téma „vliv médií“ (vliv násilných obsahů, vliv médií na rodinný život, vliv médií na podobu sportu apod.)
E) ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)
3. moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být média nezávislá a odpovědná
4. kdy vzniká bulvár a kde se toto označení vzalo
6. která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč

Dílčí cíle: projektové vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) **znalosti o fungování médií, mediální produkci, vlivu médií na život člověka a postavení médií ve společnosti**
  - a) **organizace** práce v médiích, **etické, právní a ekonomické** aspekty fungování médií
  - b) **kategorie** mediálních produktů a **formy mediálních sdělení**
  - c) **výrazové prostředky** (kódy a konvence) typické pro konkrétní média, **reklama** a její výrazové prostředky, **stereotypy**
  - d) **média pro vybrané skupiny, uživatelé, publikum a veřejnost, mediální produkce pro mládež**
  - e) předpokládané či skutečné **vlivy médií na uspořádání života** jedince a společnosti, vnější vlivy na chování médií
  - f) **role médií v dějinách**
- 2) **dovednosti kritické analýzy mediální reprezentace** skutečnosti, posuzování relevance a validity **informačních zdrojů** a předkládaných **informací**, komunikační dovednosti při konzumaci médií
  - a) analyzovat **aktuální zpravodajství**, posoudit **kritéria** pro výběr zpráv
  - b) porovnat **zpravodajství a skutečnost**, diferencovat od vztahu **fikce a skutečnosti**
  - c) zvážit **relevanci a věrohodnost** informačních zdrojů a informací
  - d) rozlišit **hodnoty a životní styly** nabízené mediálními produkty a **odlišný styl jejich prezentace**, rozebrat reklamu z hlediska použité strategie
  - e) identifikovat **stereotypy** v mediální tvorbě, rozebrat mediální sdělení z hlediska **prezentace životní perspektivy, mezigeneračních a intimních vztahů**
  - f) navrhnout vhodnou **skladbu mediálního produktu**
- 3) **postoje kritického a zodpovědného užívání** médií a odolnosti vůči manipulativnímu vlivu médií
  - a) zaujímání **kritických postojů k mediální prezentaci** skutečnosti, včetně reklamy, **ověřování kvalitativní úrovně** informačního zdroje
  - b) rozvíjení **odolnosti** vůči **manipulativnímu vlivu** médií, posilování vlastní **autonomie**
  - c) **respektování svobody projevu** a **nezávislosti médií** spojené s tlakem na jejich **odpovědnost vůči veřejnosti**
  - d) posilování **pozitivních návyků při konzumaci** médií a vhodného **uspořádání hodnot prezentovaných médií**

- e) **zodpovědný výběr vhodného média** podílejícího se na formování představ o dění ve světě a aktivní přístup k utváření příznivého společenského klimatu prostřednictvím médií

Projektové vyučování – rozvojová spolupráce a vzájemná solidarita

Určeno pro: kvintu gymnázia

Zařazeno do předmětů: křesťanská výchova

Cíle: Žáci budou během projektu seznámeni s mezinárodní rozvojovou spoluprací a humanitární pomocí poskytovanou na mezinárodní i národní úrovni (kognitivní cíl projektu). Formou zážitkové pedagogiky a zapojením do humanitárních akcí školy budou u nich podporovány postoje solidarity, vzájemné pomoci, rovného přístupu v rámci genderu a facilitována občanská angažovanost v oblasti mezilidských vztahů (afektivní cíl projektu). Dále simulačním komunikačním cvičením a zapojením do humanitárních akcí školy budou rozvíjet komunikační dovednosti s veřejností, pomáhajícími organizacemi i s lidmi, kteří vzhledem k svému znevýhodnění potřebují pomoc (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, dále ze vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví RVP G. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

1 Osobnostní a sociální výchova

E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
10. jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách
2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
B) GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY
2. chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení
3. možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce
8. nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu
9. lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy
10. politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor
C) HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE
4. lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí (projekt Millenium Development Goals) – konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby
5. humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi; rozvojová spolupráce reprezentující veškeré aktivity, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých zemí; důvody, způsoby a formy realizace
6. světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování

Výchova ke zdraví

B) VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Učivo - pomoc nemocným a handicapovaným lidem

Dílčí cíle: projektové vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) **znalosti mezinárodní rozvojové spolupráce** a pomoci **zdravotně a sociálně znevýhodněným lidem**
  - a) **rozvojové cíle** tisíciletí projektu Millenium Development Goals a **rozvojové programy**, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých zemí
  - b) **humanitární pomoc** a projevy solidarity s postiženými zeměmi a oblastmi, **způsoby a formy realizace** programů
  - c) **organizace** zabývající se **lidskými právy**, problematika **genderu**

- d) **politické přístupy** v rozhodování na místní a globální úrovni, vládní a **nestátní neziskový sektor**
- e) pomoc **zdravotně a sociálně znevýhodněným lidem**, fungování **sociálních služeb**
- 2) komunikační **dovednosti s veřejností, pomáhajícími organizacemi** i s lidmi, kteří vzhledem k svému **znevýhodnění** potřebují pomoc
  - a) podpořit **obecně prospěšné aktivity** v rámci **dobrovolnické pomoci**
  - b) **oslovit lidi na veřejnosti** v rámci žádosti o poskytnutí podpory pomáhajícím organizacím
  - c) **vysvětlit poslání** konkrétní pomáhající organizace a **potřebnosti pomoci** lidem v sociální nouzi
  - d) adekvátně komunikovat s lidmi se **zdravotním a sociálním znevýhodněním**
- 3) **postoje solidarity a občanské angažovanosti** v oblasti mezilidských vztahů
  - a) zaujímání **postojů solidarity s lidmi v tísní a sociální nouzi**
  - b) **aktivní zapojení do vzájemné pomoci a obecně prospěšných aktivit**
  - c) posilování pozitivních postojů **občanské angažovanosti** a přispívání k občanskému **soužití zodpovědným začleněním se** do občanské společnosti
  - d) podílení se na adekvátním **řešení sociálních nerovností** i v rámci problematiky genderu

Projektové vyučování – umělecká tvorba a komunikace

Určeno pro: kvintu až sextu gymnázia

Zařazeno do předmětu: hudební výchova, výtvarná výchova

Cíle: Projekt navazuje na výuku esteticko výchovných předmětů, během projektu žáci budou reflektovat své znalosti z oblasti dějin umění a zkušenosti s uměleckou tvorbou (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich stimulovány postoje vnímavosti k originální tvořivosti a autonomní interpretaci díla, podporován kulturní rozvoj a osobní aktivní zpracování zážitku z uměleckého díla (afektivní cíl projektu).

V rámci receptivních činností budou žáci rozvíjet hodnotící přístup k umělecké realitě, porozumění komunikačnímu záměru autora a pěstovat kulturní formaci vlastní osobnosti (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází z integrující tématu hudebního a výtvarného oboru. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

umělecký proces a jeho vývoj – vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); prezentace uměleckého díla

role subjektu v uměleckém procesu – smyslové vnímání a jeho rozvoj; předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta

úloha komunikace v uměleckém procesu – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu; subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané

Díličí cíle: projektové vyučování společně s esteticko výchovnými předměty směřuje k **očekávaným výstupům:**

→ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě;

→ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční;

- na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci;
- uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí;
- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti;
- objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu;
- objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“;
- dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu;

Projektové vyučování – multikulturní výchova

Určeno pro: sextu gymnázia

Zařazeno do předmětu: zeměpis

Cíle: Žáci budou během projektového vyučování seznámeni se specifiky sociokulturních skupin v regionech ČR a v Evropě, podstatou multikulturalismu, asimilace, integrace, inkluze, problémem imigrace (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich podporovány vhodné postoje tolerance a porozumění na základě reflexí projevů xenofobie, rasismu, diskriminace, intolerance a extremismu (afektivní cíl projektu).

V rámci modelových situací budou rozvíjet komunikační dovednosti, sociální percepce bez stereotypů a řešit konfliktní situace s využitím pomoci vhodných institucí (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektového vyučování vychází z průřezového tématu Multikulturní výchova RVP G. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

3 Multikulturní výchova

A) ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ
1. Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě
2. Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu
3. V čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí
7. Jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus
8. Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)
B) PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY
2. Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority
3. Jak reagují na osoby, jejichž myšlení, citění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní
4. Z čeho vzniká strach z cizinců
5. Jak mohou změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní
6. Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.
C) VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ
3. Na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohou obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru
4. Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů

5. Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost

Dílčí cíle: projektového vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) znalosti o různých **etnických a kulturních skupinách** žijících v české a evropské společnosti a **multikulturních modelech soužití**
  - a) historické **zakotvení vlastní sociokulturní skupiny** (křesťanské tradice české společnosti)
  - b) historické zakotvení **ostatních sociokulturních skupin v regionu, ČR, Evropě** (romské etnikum, národnostní menšiny v ČR, národnosti EU)
  - c) vědomí jak sociokulturní zázemí **posiluje a omezuje identitu** jedince (potřeba tradic)
  - d) **analýza** aspektů a projevů odlišných sociokulturních vzorců (způsoby komunikace, návyky)
  - e) znalost psychosociálních **potřeb** lidí a **způsobů naplňování potřeb** různými společenstvími (slavení svátků, rodinné soužití, formy setkávání)
  - f) **modely soužití** různých sociokulturních skupin, podstata **multikulturalismu, asimilace, integrace, inkluze**
  - g) **imigrace** jako jev současnosti, imigrační politika státu
- 2) **dovednosti orientovat se v kulturně pluralitním světě**, využívat interkulturní kontakty a dialog k obohacení; **komunikační dovednosti**, sociální percepce bez stereotypů a řešení konfliktní situací
  - a) přispívat k **nekonfliktnímu soužití** různých sociokulturních skupin v prostředí občanské společnosti; řešení modelových situací, využití pomoci vhodných institucí
  - b) čelit **projevům intolerance a diskriminace**; komunikační cvičení, nácvik sociální percepce bez stereotypů
  - c) používat **jazyk** bez rasistických a diskriminujících výrazů
  - d) využívat vhodných **komunikačních modelů**, navrhnout **řešení problémové situace** adekvátním způsobem
- 3) **postoje tolerance, respektu a otevřenosti** k odlišným skupinám a životním formám, vědomí potřeby osobní angažovanosti
  - e) **respektování projevů** odlišných sociokulturních vzorců
    - a) **rozpoznání projevů** xenofobie, rasismu, diskriminace, intolerance a extremismu
    - b) **aktivní zapojení** do potírání projevů intolerance a diskriminace
    - c) podílení se na adekvátním **řešení konfliktů** vzniklých na základě sociokulturní odlišnosti
    - d) posilování pozitivních postojů ve vztahu k **menšinám a imigrantům**

Projektové vyučování – výchova při mimořádných událostech

Určeno pro: sextu gymnázia

Zařazeno do předmětu: tělesná výchova

Cíle: Žáci budou během projektového vyučování seznámeni s Integrovaným záchranným systémem ČR a ochranou člověka za mimořádných událostí (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich podporovány postoje odpovědného chování při mimořádných událostech (afektivní cíl projektu).

V rámci modelových situací budou rozvíjet dovednosti strategicky řešit situace ohrožení při mimořádných událostech (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází ze vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví RVP pro gymnaziální vzdělávání.

Výchova ke zdraví

E) OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Očekávané výstupy, žák:

→ rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události

→ prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo: vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události; živelní pohromy; únik nebezpečných látek do životního prostředí; jiné mimořádné události; první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel

Dílčí cíle: projektové vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) **znalosti o Integrovaném záchranném systému ČR a ochraně člověka za mimořádných událostí**
  - a) **Integrovaný záchranný systém ČR**, jeho složky a systém fungování
  - b) ochrana člověka za mimořádných událostí, **prevence, bezpečnost, dostupná pomoc**
  - c) **živelní pohromy**, jiné mimořádné události, **únik nebezpečných látek** do životního prostředí
  - d) **vyhlášení hrozby** a vzniku mimořádné události
  - e) klasifikace **poranění** při hromadném zasažení obyvatel
- 2) **dovednosti** strategicky **řešit situace ohrožení** při mimořádných událostech, poskytnout adekvátní **první pomoc**
  - a) řešit **modelové situace ohrožení**, reagovat v krizové situaci **adekvátním chováním a jednáním**
  - b) **spolupracovat** se složkami Integrovaného záchranného systému ČR
  - c) poskytnout laickou **první pomoc v modelových případech** poranění
- 3) **postoje odpovědnosti a občanské angažovanosti** při mimořádných událostech
  - a) zaujímání **postojů solidarity s lidmi v krizové situaci**
  - b) **aktivní** zapojení do **pomoci** při mimořádných událostech
  - c) posilování pozitivních postojů **občanské angažovanosti** při mimořádných událostech

Projektové vyučování – sociálně patologické jevy a sociální vztahy a rizika

Určeno pro: septimu gymnázia

Zařazeno do předmětu: základy společenských věd

Cíle: Žáci budou během projektu seznámeni s riziky autodestruktivní závislosti, formami individuálního násilí a zneužívání – šikana, syndrom CAN a CSA, důsledky porušování trestního zákona souvisejících s abúzem drog, sexuálně motivovanou kriminalitou a skrytými formami individuálního násilí; dále se systémem rodiny, ústavní a náhradní rodinnou péčí a riziky spojenými s volbou životního partnera (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich podporovány odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování a odolnost vůči rizikovému životnímu stylu; dále stimulováno vhodné uspořádání hodnot vzhledem k partnerskému vztahu a zodpovědnému rodičovství (afektivní cíl projektu).

V rámci modelových situací budou rozvíjet komunikační dovednosti v situacích vlastního nebo cizího ohrožení sociálně patologickým jevem; dále v blízkých rodinných vztazích a krizových situacích rodiny (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází ze vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví RVP G. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

Výchova ke zdraví

B) VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Učivo: vztahy v rodině, mezigenerační soužití; partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče; rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině

D) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Očekávané výstupy, žák:

- projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování
- uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost

→ rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení

Učivo: sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami; skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN); autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika; výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě

Dílčí cíle: projektové vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) **znalosti** o závislostním jednání a **sociálně patologických jevech**
  - a) zdravotní a psychosociální **rizika autodestruktivních závislostí**
  - b) výroba, držení a zprostředkování **nelegálních návykových látek** a **kriminalita** související s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem včetně bezpečnosti v dopravě
  - c) **skryté formy a stupně individuálního násilí** a zneužívání – šikana, brutalita, syndrom týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte CAN
  - d) **sexuálně motivovaná kriminalita** – syndrom sexuálního zneužívání dětí CSA, pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami
- 2) **dovednosti** v oblasti **kommunikace s vrstevníky** a **rizikovou subkulturou**, v oblasti utváření **pozitivních vzorců chování** a **zdravého životního stylu**
  - a) odmítnout nabízenou **návykovou látku** a **podílení se na šikaně** či brutálním způsobu jednání
  - b) vyhodnocovat **situace vlastního nebo cizího ohrožení** a možné způsoby jednání
  - c) rozhodovat podle **osvojených pozitivních modelů chování** a vnějších podmínek v situacích vlastního nebo cizího ohrožení **o adekvátním způsobu jednání**
  - d) projevit **odolnost vůči výzvám** k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu
  - e) pozitivně **působit na vlastní vrstevnickou skupinu** ve smyslu prevence sociálně patologických jevů
- 3) **postoje** autonomního a zodpovědného **zdravého životního stylu**
  - a) zaujímání **odmítavých postojů** ke všem **formám rizikového chování**
  - b) rozvíjení **odolnosti vůči rizikovému životnímu stylu** posilováním vlastní **autonomie a zodpovědnosti** za vlastní život
  - c) posilování vazeb k **vhodné referenční vrstevnické skupině**
  - d) rozvíjení **pozitivního postoje k vlastním životním možnostem**, motivace k pozitivně nasměrované sebeaktualizaci

dále k vytvoření **kompetencí**, které zahrnují:

- 1) **znalosti o mezilidském soužití**
  - a) **rodina** jako **interaktivní systém**, vztahy v rodině a mezigenerační soužití
  - b) charakteristika **náhradní rodinné péče** a **ústavní péče**, možné formy a jejich vliv na vývoj dítěte
  - c) **krizové situace v rodině**, rodičovství, rodičovská identita a přirozené výchovné působení na vlastní dítě, neúplná rodina, **rozvraty v rodině** a jejich možná řešení
  - d) rizika spojená s **volbou životního partnera**, osobnostní nastavení, ovlivnění primární rodinou
- 2) **dovednosti** orientovat se **v mezilidských vztazích** a řešit **problémové situace soužití**
  - a) přispívat k nekonfliktnímu soužití, **čitelná komunikace**, **respekt k autonomii druhého a vzájemná kooperace**
  - b) **řešení** modelových situací v případě **konfliktu**, respektování pohledu druhé strany, asertivní chování, konsensus a tolerance odlišného názoru
  - c) rozpoznání **signálů** možného **krizového vývoje** a zásady **laické psychosociální pomoci**
  - d) využití **odborné profesionální pomoci**, vyhledání a přijetí potřebnosti pomoci odborníka
- 3) **postoje** autonomie a zodpovědnosti **v partnerském a rodinném soužití**
  - a) **respektování** projevů **odlišných osobnostních dispozic** a vzorců chování

- b) podílení se na adekvátním **řešení konfliktů** vzniklých na základě blízkého soužití
- c) stimulování vhodného **uspořádání hodnot** vzhledem k partnerskému vztahu a zodpovědnému rodičovství
- d) rozvíjení **pozitivního postoje k vlastním životním možnostem**, motivace k pozitivně nasměrované sebeaktualizaci

Projektové vyučování – autodidaxe a profesní orientace

Určeno pro: septimu gymnázia

Zařazeno do předmětu: základy společenských věd

Cíle: Žáci budou během projektu seznámeni se vzdělávací politikou EU a její projekcí do vzdělávacího systému v ČR, vzdělávací a profesní mobilitou, vzdělávacími programy EU a možnosti účasti v nich, fungováním trhu práce v EU, BOZP a riziky pracovní kariéry (kognitivní cíl projektu).

Formou zážitkové pedagogiky budou u nich podporovány postoje autonomie a zodpovědnosti v profesní kariéře, motivace k pozitivně nasměrované sebeaktualizaci prací a celoživotním vzděláváním, reflektování významu práce pro psychické zdraví člověka, vytváření vyváženého pracovního rozvrhu s ohledem na vztahy a používání bezpečných pracovních postupů šetrných k životnímu prostředí (afektivní cíl projektu).

V rámci modelových situací budou rozvíjet organizační schopnosti a selfmanagement, týmovou spolupráci, delegování a přijímání zodpovědností a rolí, timemanagement, orientaci v profesní poptávce a nabídce, adekvátní sebe prezentaci (psychomotorický cíl projektu).

Obsahové vymezení: projektové vyučování vychází z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, dále ze vzdělávacích oblastí Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce RVP G. V rámci projektového vyučování budou rozpracována následující témata:

1 Osobnostní a sociální výchova

A) POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI
6. co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj
7. jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím
12. jak být připraven na životní změny
B) SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
9. jak jsem schopna/schopen si organizovat čas
10. systematičnost mých snah a činností
11. mé organizační schopnosti a dovednosti
12. já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného
14. jak se ovládám v situacích řešení problémů
15. jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby
16. jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit
E) SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ
6. jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj

2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

E) VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ A VE SVĚTĚ
8. vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR
9. vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich
10. proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání
11. podmínky a možnosti studia v zahraničí
12. významné zahraniční univerzity
13. stipendia na zahraničních univerzitách
14. srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

Výchova ke zdraví

A) ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Učivo – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci
Člověk a svět práce

A) TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA

Očekávané výstupy, žák:

→ kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace

→ posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře

→ posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním

→ vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi

→ vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu

→ reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

Učivo: profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností; mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita; rekvalifikace, celoživotní vzdělávání; osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus

B) PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY

Očekávané výstupy, žák:

→ volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky

→ chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu

Učivo – bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění

Dílčí cíle: projektové vyučování směřuje k vytvoření **kompetencí** u žáků zahrnující

- 1) **znalosti vzdělávací politiky a trhu práce v EU, vzdělávací a profesní mobility, možnostech studia v zahraničí, BOZP a rizika pracovní kariéry**
  - a) **vzdělávací politika EU** a její projekce do vzdělávacího systému v ČR, proces utváření evropského vzdělávacího prostoru
  - b) **mobilita ve vzdělávání**, vzdělávacími programy EU a možnosti účasti v nich, podmínky a možnosti **studia v zahraničí, stipendia**, významné zahraniční **univerzity**
  - c) **srovnávací charakteristiky vzdělávání** na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky, kompatibilní prvky a rozdíly
  - d) **pracovní trh v EU**, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, **informační, poradenské zprostředkovatelské služby**, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání
  - e) **dobrovolnictví** jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností
  - f) **bezpečnost a ochrana zdraví při práci**, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění,
  - g) riziko **workholismu a syndromu vyhoření**
- 2) **dovednosti** v oblasti **organizace**, timemanagementu, týmové spolupráce, orientace v **profesní poptávce a nabídce, sebeprezentace a selfmanagement**
  - a) projevit **organizační schopnosti, timemanagement**, dovednost **delegování a přijímání** zodpovědností a rolí
  - b) adekvátně se zapojit do **týmové spolupráce** při řešení problémů, rozvíjet vzájemnou **kooperaci a zdravou soutěž**
  - c) kriticky posoudit své **zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady** pro profesní orientaci

- d) zvážit **profesní poptávku** na českém i evropském trhu práce a analyzovat **profesní a vzdělávací nabídku** vztahující se k osobní profesní volbě a kariéře
  - e) **prezentovat vlastní osobu a práci**, adekvátně vystupovat při přijímacím pohovoru nebo výběrovém řízení, připravit potřebnou dokumentaci
  - f) rozvíjet **selfmanagement**, prevenci **workholismu a syndromu vyhoření**
- 3) **postoje autonomie a zodpovědnosti v profesní kariéře**
- a) rozvíjení pozitivního postoje k vlastním **profesním možnostem, motivace** k pozitivně nasměrované **sebeaktualizaci prací a celoživotním vzděláváním**
  - b) posilování autonomie a zodpovědnosti v oblasti **profesní orientace**, volby zaměstnání, **pracovní úspěšnosti a kariérního růstu**
  - c) reflexe **významu práce pro psychické zdraví** člověka, vytváření **vyváženého pracovního rozvrhu** s ohledem na své osobní vztahy a rodinu
  - d) **autoregulace a korekce chování** v situacích konfliktu
  - e) používání **bezpečných pracovních postupů šetrných k životnímu prostředí**

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

Pravidla hodnocení žáků

společné zásady a kritéria hodnocení prospěchu žáka

hodnocení splňuje funkci diagnostickou, motivační, prognostickou, výchovnou, informativní a zpětnovazební; při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým i psychickým zvláštnostem žáka a k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat pro zdravotní či rodinnou indispozici;

prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1, výborný – žák je schopen samostatně a správně řešit zadané úkoly; samostatně činí nové závěry ze získaných vědomostí; v praktických a laboratorních cvičeních samostatně a správně používá didaktické prostředky, činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2, chvalitebný – žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; samostatně reprodukuje získané vědomosti a za pomoci učitele činí nové závěry ze získaných vědomostí; v praktických a laboratorních cvičeních správně používá didaktické prostředky; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3, dobrý – žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s chybami; reprodukuje získané vědomosti s občasnou dopomocí učitele; v laboratorních a praktických cvičeních správně používá didaktické prostředky, s dopomocí učitele vyvodí závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s nedostatky;

4, dostatečný – žák je schopen s dopomocí učitele řešit zadané úkoly; stupeň vědomostí, dovedností a návyků žákovi umožňuje pokračovat v osvojování učební látky; v praktických a laboratorních cvičeních používá za pomoci učitele didaktické prostředky, pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5, nedostatečný – žák ani s dopomocí učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v osvojování učební látky; v praktických a laboratorních cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat didaktické prostředky, nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

nehodnocen – není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu;

pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "**uvolněn**";

žáka lze na konci klasifikačního období nehodnotit pouze z vážných objektivních příčin (vysoká absence, neodevzdané všechny předepsané práce, atd.), vyučující je povinen projednat takové případy s třídním učitelem a ředitelem školy ještě před termínem ukončení klasifikace. Nehodnocen je rovněž žák, který byl z rozhodnutí ředitele školy uvolněn z účasti na vyučování příslušného předmětu; takový žák má ve výkazu a na vysvědčení místo známky napsáno „uvolněn“;

celkové hodnocení žáka, žák je hodnocen stupněm:

„**prospěl s vyznamenáním**“, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré;

„**prospěl**“, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové kvalifikaci stupněm „nedostatečný“;

„**neprospěl**“, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný, nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí;

„**nehodnocen**“, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu;

výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:
pracoval úspěšně; pracoval;

hodnocení a klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující; při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období;

- soustavným diagnostickým pozorováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;

- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů;
  - analýzou výsledků různých činností žáků (aktivita při výuce, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.);
- každý žák musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí; ústní zkoušení probíhá zásadně před kolektivem třídy, není dovoleno zkoušet po vyučování individuálně, pokud tento způsob není doporučován vyšetřením z pedagogicko-psychologické poradny; učitel vždy oznámí žákovi výsledek zkoušení a klasifikaci odůvodní; kontrolní a písemné práce jsou rozvrženy rovnoměrně na celé pololetí, o termínu písemné zkoušky trvající déle než 35 minut jsou žáci informováni předem, v jednom dni se koná jen jedna zkouška tohoto charakteru; učitel opraví všechny písemné práce do čtrnácti dnů od jejich napsání a seznámí žáky s klasifikací, umožní jim do opravených prací nahlédnout;
- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování učitel předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky);

učitel dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:

a) nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti trvající minimálně jeden týden;

b) není při klasifikaci ovlivněn chováním žáka;

c) uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí;

učitel na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní; výsledný stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru;

opravné a klasifikační zkoušky jsou stanoveny a realizovány podle platných nařízení v souladu se Školním řádem;

klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – učitel při hodnocení přihlédne k charakteru postižení či znevýhodnění a z toho se odvíjejícím vzdělávacím potřebám, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony; v hodnocení se učitel zaměřuje na pozitivní výkony žáka a podporuje jeho poznávací motivace k učení; klasifikace je provázena ústním hodnocením, kdy jsou vyjádřeny pozitivní stránky výkonu, objasněny příčiny neúspěchu a doporučeno jak nedostatky překonat;

klasifikace žáků s individuálním studijním plánem – v individuálním vzdělávacím plánu je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem, ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání a s termíny zkoušek;

zásady a kritéria hodnocení chování žáka

Chování se klasifikuje podle toho, jak žák dodržuje ve škole a na školních akcích pravidla slušného chování, školní řád a obecně platné zákony a vyhlášky; klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na klasifikaci chování v dalším klasifikačním období; chování neovlivňuje klasifikaci v jednotlivých vyučovacích předmětech;

při hodnocení chování se postupuje individuálně a hodnotí se v širších souvislostech; při opakovaných drobných přestupcích (pozdní příchody do výuky, pozdní omlouvání absencí, nepřezouvání se, nenošení pomůcek do vyučování) nebo při hrubém porušení Školního řádu může být student hodnocen sníženou známkou z chování; snížené známce nemusí v závažných případech předcházet výchovné opatření;

klasifikaci chování navrhuje třídní učitel a schvaluje pedagogická rada; podklady pro hodnocení a klasifikaci chování žáka získává třídní učitel zejména těmito metodami a prostředky:

a) konzultacemi s ostatními učiteli, případně s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny;

b) rozhovory se žákem případně s jeho zástupcem;

stupeň 1 (velmi dobré) – žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu školy; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

stupeň 2 (uspokojivé) – chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu školy; žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků; zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy; ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob;

stupeň 3 (neuspokojivé) – chování žáka ve škole je v přímém rozporu s pravidly slušného chování; dopustí se takových závažných přestupků proti Školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob; záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků;

Výchovná opatření se udělují během klasifikačního období; v závažných případech ihned.

pochvaly – udělují třídní učitelé nebo ředitel školy za mimořádný čin po projednání v pedagogické radě; učitelé mohou udělit kdykoli pochvalu za prospěšnou práci pro školu a třídu, za vzorné chování, dobrý prospěch a aktivitu; pochvalu třídního učitele může žák udělit třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogů; pochvalu ředitele školy může žák udělit ředitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogů;

opatření k posílení kázně – ukládají se za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu školy; podle závažnosti se ukládají tato opatření: napomenutí třídního učitele; důtka třídního učitele; důtka ředitele školy; podmíněné vyloučení ze školy; vyloučení ze školy; stupně závažnosti porušení školního řádu a udělení konkrétního opatření blíže specifikuje Školní řád.

způsoby hodnocení pro praktické vyučování

kritéria pro hodnocení v předmětech: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Křesťanská výchova, Občanská a prosociální výchova:

- dosažení očekávaných výstupů a stupeň tvořivosti s důrazem na experiment;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich samostatná tvůrčí aplikace;
- kvalita projevu, schopnost sebereflexe, analýzy a kritického přístupu;
- vztah k předmětu a zájem o něj;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a estetice ostatní skutečnosti;
- propojování různých oblastí poznání (výtvarné umění, hudba, literatura, historie atd.);
- v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a stupni tělesného vývoje žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost;

zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (týká se žáků nižšího gymnázia):

- žák má právo vyjadřovat se k hodnocení;
- má-li žák pochybnosti o správnosti, popř. objektivitě hodnocení svého projevu, může se bezprostředně poté, co se o známce dověděl, obrátit s připomínkou či dotazem na příslušného vyučujícího, vyučující skutečnosti prověří a sdělí žákovi, zda jeho připomínky byly oprávněné a bez prodlev se znovu k hodnocení vyjádří;
- žák má právo sdělit vyučujícímu vlastní názor na hodnocení svého projevu, zejména v případech, pokud se jeho vlastní hodnocení výrazně rozchází s hodnocením, které stanovil vyučující;
- žák může požádat vyučujícího o konzultaci k ověřovanému učivu, popř. požádat o opětovné prověření znalostí v nejbližším možném termínu a přihlédnutím na časové a organizační možnosti vyučujícího, rozhodnutí o vyhovění požadavkům žáka je zcela v kompetenci vyučujícího;
- žáci se učí obhajovat vlastní práci a argumentovat vhodnou formou výsledky své práce;
- sebehodnocení žáků je dlouhodobý kontinuální proces, kdy žáci si formou sběrných záznamů mohou vytvářet vlastní portfolia.

Autoevaluace školy

Hodnotící postupy jsou prováděny průběžně či v pravidelných intervalech. Na základě vyhodnocení autoevaluace se stanovují priority školy pro další období.

Oblasti autoevaluace:

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a různými institucemi,
- výsledky vzdělávání,
- řízení školy a výsledky práce školy.

Podmínky ke vzdělávání

Cíle a kritéria:

- materiální vybavení školy, funkčnost základního vybavení školy,
- vybavení odborných učeben a předmětových sekcí didaktickými prostředky,
- vybavení školy výpočetní technikou,
- prostorové podmínky pro výuku,
- ekonomické podmínky školy, rozpočet, investiční a neinvestiční výdaje, příjmy,
- priority pro další období, porovnání záměru zřizovatele s postupem školy,
- přínos realizovaných projektů,
- struktura uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem.

Nástroje, časové rozvržení evaluačních činností:

- Rozbor situace školy a plán pro následující období – provádí vedení školy každoročně v přípravném týdnu, výsledky jsou projednány v pedagogické radě, priority jsou stanoveny po diskusi, výstup: písemná zpráva.
- Zpráva o hospodaření a porovnání záměru zřizovatele s postupem školy – provádí každoročně vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě, výstup: výroční zpráva.
- Interní šetření v předmětových sekcích (vybavení, priority pro další období) – provádí učitelé předmětových sekcí každoročně v přípravném týdnu, výsledky předkládají vedoucí PS vedení školy, výstup: písemná zpráva.
- Přínos realizovaných projektů – provádí jejich řešitelé vždy po realizaci, výstup: písemná zpráva předaná vedení školy, výsledky rozebere vedení školy v pedagogické radě.
- Rozbor přihlášek ke studiu a statistik – provádí každoročně vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.

Průběh vzdělávání

Cíle a kritéria:

- analýza učebního plánu a sestavení rozvrhu hodin, posouzení jeho vhodnosti,
- analýza pestrosti a vhodnosti používaných metod,
- analýza kvality práce jednotlivých učitelů,
- organizace školního roku.

Nástroje, časové rozvržení evaluačních činností:

- Dotazníkové šetření pro učitele, žáky, rodiče a absolventy – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.
- Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období, úprava učebního plánu a nabídky volitelných předmětů pro další období – provádí vedení školy po projednání v předmětových sekcích a pedagogické radě dle aktuální potřeby.
- Hospitační činnost a hodnocení jednotlivých učitelů – provádí vedení školy průběžně, každý učitel je hospitován aspoň jedenkrát za evaluační období, výstup: záznam o hospitaci.

- Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí každoročně na závěr školního roku vedení školy projednáním na poradě vedení.
- Rozbor zařazených akcí, jejich přínos a negativa, stanovení priorit pro sestavování rozvrhu – provádí učitelé předmětových sekcí každoročně na závěr školního roku, výsledky předkládají vedoucí předmětových sekcí vedení školy, výstup: písemná zpráva.
- Interní šetření v předmětových sekcích (analýza metod, kvality práce učitelů, organizace šk. roku) – provádí učitelé předmětových sekcí každoročně na závěr školního roku, výsledky předkládají vedoucí vedení školy, výstup: písemná zpráva.

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a různými institucemi

Cíle a kritéria:

- analýza podpory školy žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a nadáním,
- analýza spolupráce s rodiči,
- analýza spolupráce s různými institucemi.

Nástroje, časové rozvržení evaluačních činností:

- Rozbor individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory žáků – provádí každoročně výchovný poradce s třídním učitelem.
- Přehled zapojení do soutěží, olympiád a rozvíjejících aktivit pro žáky – provádí každoročně vedení školy projednáním na poradě vedení.
- Prezenční listiny při hovorových hodinách – eviduje výchovný poradce.
- Rozbor spolupráce školy s institucemi – provádí každoročně vedení školy, výstup: výroční zpráva.

Výsledky vzdělávání

Cíle a kritéria:

- posouzení výsledků vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí, dovedností a návyků žáků,
- posouzení vlivu použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků,
- posouzení pravidel pro hodnocení žáků,
- posouzení výsledků vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí.

Nástroje, časové rozvržení evaluačních činností:

- Rozbor výsledků vzdělávacího procesu, použitých metod a způsobu hodnocení žáků – provádí učitelé předmětových sekcí každoročně na závěr školního roku, výsledky předkládají vedoucí PS vedení školy, výstup: písemná zpráva.
- Rozbor úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách – provádí učitelé předmětových sekcí každoročně na závěr školního roku, výsledky předkládají vedoucí PS vedení školy, výstup: písemná zpráva.
- Rozbor úspěšnosti žáků v testech – provádí vedení školy ve spolupráci s příslušnými vyučujícími, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.
- Rozbor výsledků maturitních zkoušek – provádí každoročně vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.
- Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na VŠ – provádí každoročně výchovný poradce s třídním učitelem, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.

Řízení školy a výsledky práce školy

Cíle a kritéria:

- analýza účinnosti řídicího systému,
- analýza personální situace ve škole,
- analýza profesního a odborného rozvoje učitelů,
- analýza systému odměňování učitelů,
- posouzení kvality práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu,
- posouzení výsledků práce školy za uplynulé evaluační období,
- posouzení dopadu vnějších vlivů na výsledky práce školy.

Nástroje, časové rozvržení evaluačních činností:

Cyrilometodějské gymnázium a střední odborná škola pedagogická Brno
Školní vzdělávací program pro gymnázium

- Rozbor zápisů porad pedagogické rady a provozních porad a analýza jejich účinnosti – provádí každoročně na závěr školního roku vedení školy projednáním na poradě vedení.
- Rozbor funkčnosti informačního systému školy – provádí každoročně v přípravném týdnu ICT koordinátor a zpracovává v plánu ICT na aktuální školní rok.
- Rozbor profesního a odborného rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – provádí vedení školy na základě pohovorů s učiteli, výstup: osobní plán DVPP každého učitele.
- Rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků a přiznávání odměn učitelům – provádí vedení školy, výstup: mzdový předpis.
- Šetření pro učitele a porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností – šetření provádí vedení školy, priority pro další období stanoví vedení školy, výstup: koncepce rozvoje školy, aktuální roční plán.